

Ontwikkelverslag

STAGE

SWS OOSTERMOER GROEP 1-2

Naam student:	Thomas Zylstra
Studentnummer:	271593
Coach:	Geja Rosing
Werkplekbegeleider:	Derrick Manzanares
Cursuscode:	PBDB23WP4
Datum:	07-02-2025

Inleiding

Beste lezer,

Voor u ligt mijn ontwikkelverslag van mijn stage. De stage heb ik gelopen in groep 1/2 van SWS Oostermoer in Gieterveen. Ik heb stage gelopen van 9 september t/m 28 januari. Ik liep twee dagen in de week stage en dit in totaal van 19 weken.

Tijdens de stage heb ik heel veel lessen mogen geven, veel ervaring opgedaan met lesovergangen en heb ik vooral heel veel vertrouwen gekregen en voel ik mij steeds meer leerkracht. Mijn coach gaf mij de ruimte om lessen, dagdelen en hele dagen les te geven. Dit heeft er mede voor gezorgd dat ik met een zeer positieve ervaring terug kijk op deze stage. Ook al was en is groep 1/2 niet perse mijn doelgroep, ik heb er heel veel geleerd wat ik mee neem in de rest van mijn onderwijs carrière.

Alle rollen van de leerkracht heb in dit verslag een plek gekregen. Per rol is beschreven aan welke leeruitkomst er is gewerkt. Aan de hand van de reflectiecyclus van Korthagen heb ik de rollen beschreven. Terugzien, overzien en weer vooruitzien om de volgende stap te kunnen maken in mijn ontwikkeling als leerkracht. Naast de rollen heb ik ook een reflectie geschreven op basis van twee betekenisvolle situaties tijdens deze stage.

Ik wil mijn stageschool, SWS Oostermoer, groep 1/2 en mijn coach Geja Rosing bedanken voor de mogelijkheid om mij te ontwikkelen in het vak als leerkracht.

Veel leesplezier.

Omslagfoto: SWS Oostermoer. (z.d.). <https://www.swssoostermoer.nl/contact/>.

Inhoud

Inleiding.....	2
Rollen van de leerkracht	5
De pedagoog	5
De didacticus	8
De onderzoeker	11
De verbinder.....	13
De ‘Beïnvloeder’	15
Kenmerkende lessituaties	17
Muzieklessen en poppenspel	17
Lesovergangen	18
Bronnenlijst	20
Bijlage	22
Bijlage 1: Formulier ‘contact’ met kinderen	22
Bijlage 2: Beoordelingsformulier coach.....	24
Bijlage 3: Stagebezoekformulier	28
Bijlage 4: Lesvoorbereidingsformulier (met feedback).....	31
Bijlage 5: Lesvoorbereidingsformulier (vragen stellen)	34
Bijlage 6: Knutselactiviteiten	38
Bijlage 6.1: Herfst: egel vouwen	38
Bijlage 6.2: Winter: tegenstellingen - kerstboom	38
Bijlage 7: Lesvoorbereiding Energyzer	39
Bijlage 8: Digitale lessen	44
Bijlage 8.1: Les rijmen.....	44
Bijlage 8.2: Les zinnen maken	45
Bijlage 8.3: Les aardrijkskunde.....	47
Bijlage 9: Uitgewerkte interviews O&O	48
Bijlage 9.1: Interview coach	48
Bijlage 9.2: Interview taalcoördinator	49
Bijlage 10: Intervisies	51
Bijlage 10.1: Intervisie 1	51
Bijlage 10.2: Intervisie 2	53
Bijlage 10.3: Intervisie 3	55

Bijlage 10.4: Intervisie 4	57
Bijlage 11: Visie op onderwijs	60
Bijlage 12: Lesvoorbereidingsformulier (les muziek)	63
Bijlage 13: Feedback lesovergang	67

Rollen van de leerkracht

De pedagoog

- LU1: De werkplekbekwame leraar creëert, in samenwerking met anderen, een veilige, gezonde en ondersteunende leer- en leefomgeving die uitgaat van diversiteit, waarin de focus ligt op de groep als geheel.
- LU2: De werkplekbekwame leraar past theoretische kennis over ontwikkelings- en pedagogische theorieën toe. In het eigen handelen, met betrekking tot de groep, de leerling en de schoolomgeving.
- LU3: De werkplekbekwame leraar voert onderbouwde interventies uit op individueel en (sub)groepsniveau, gebaseerd op gesignaleerde onderwijs behoeften van de leerlingen.
- LU4: De werkplekbekwame leraar maakt onderbouwde keuzes in de omgang met leerlingen stimuleert zo de ontwikkeling van zelfverantwoordelijk leren door leerlingen te betrekken bij hun leerproces.

Terugzien

Vanuit mijn vorige stage was het houden van orde tijdens de lessen een ontwikkelpunt. Met name in het aanbod van de creatieve vakken vond ik dit erg lastig. Het orde houden hoort bij het creëren van een veilige en gezonde leer- en leefomgeving, op deze manier kunnen alle leerlingen gefocust blijven werken en zijn ze niet snel afgeleid. Hierbij probeerde ik in deze periode kennis die ik heb verkregen van coaches en theoretische bronnen uit. Ik durf de leerlingen individueel aan te spreken en wil dit gedurende de stage blijven doen. Dit zorgt ervoor dat leerlingen bij de les moeten blijven om zo tot leren te komen. Ik heb het belang van een goede band en het houden van orde ingezien bij mijn vorige stageklas. Ik wilde dan ook hetzelfde blijven doen bij mijn huidige stage.

Overzien

Wanneer het gaat om pedagogisch klimaat en pedagogische kwaliteit, dan zijn ook de relaties tussen de leraar en kind(eren) en kinderen onderling van cruciaal belang (Alkema et al., 2022). Om te werken aan deze goede band met leerlingen probeerde ik alle leerlingen elke dag te zien, dit lukte regelmatig. Ik vond dit belangrijk omdat de groep leerlingen groeide van 27 leerlingen naar uiteindelijk de 33 leerlingen die er nu in de klas zitten. Dit is tot stand gekomen nadat ik met mijn coach een dag ging nabespreken en we het over leerlingen hadden waarvan we zelf vonden of dachten ze niet echt te hebben gezien die dag. Ik ben toen begonnen het met afvinken van leerlingen die ik die dag heb 'gezien' en gesproken. Dus waar interactie heeft plaatsgevonden. Hieruit bleek dat er op sommige dagen meer aandacht voor leerlingen was dan voor andere leerlingen. Dit heb ik de keren hierna geprobeerd eerlijker te verdelen, maar blijkt lastig in een groep van 33 leerlingen (Zie Bijlage 1). Naast het bijhouden van een interactielijst heb ik elke ochtend elke leerling geprobeerd te begroeten, even goedemorgen zeggen en een praatje maken. Daarnaast was er op de maandag altijd een kringgesprek, die heb ik regelmatig gevoerd. Hierin toonde ik oprechte interesse in de leerling en zijn/haar bezigheid van het weekend. Volgens Stevens (2004) is er zonder relatie geen prestatie. Leerlingen presteren dus pas als er een goede en gezonde relatie is met de leerkracht.

Ik merk aan mijzelf dat ik mij bevindt in het creëren van een goede sfeer in de klas. Dit moet dienen aan een veilig gevoel. Dit probeer ik te doen door af en toe een grap te maken, in te grijpen als het nodig is om zo een bijdrage te leveren aan een veilig gevoel in de klas. Maslow, de grondlegger van de Humanistische psychologie, stelt dat veiligheid een basisbehoefte van de mens is. Een kind durft dan te experimenteren, fouten te maken en leert meer dan een kind dat bang is (Alkema

et al., 2022). Ik merk zelf, dat mijn normen en waarden, hier goed bij aansluiten. De leerling moet het gevoel krijgen van 'ik mag er zijn', dit is een basisvoorwaarde en daarmee ook een kerntaak voor mij als leerkracht. Ik zorg dan ook dat de lessen passen bij de pedagogiek en ontwikkeling die passend zijn bij de leeftijd van de leerlingen. Volgens mijn coach ben ik heel doordacht bezig met het voorbereiden en uitvoeren van de lessen. Aansluitend bij de pedagogiek zijn dit vooral de lessen van de methode Vreedzaam. Waarin sociaal emotioneel leren (SEL) terugkomt (Zie Bijlage 2).

Een goed pedagogisch klimaat is gestructureerd door regels en afspraken die op gezamenlijk gedragen waarden berusten. Als leerkracht dien ik te handelen naar de geldende regels en afspraken die mijn coach in de klas heeft neergezet. Belangrijk is: dat ik doe wat ik zeg (Alkema et al., 2022). Vanuit dit kader heb ik leerlingen aangesproken op de luisterhouding. Deze afspraak is gemaakt met de leerlingen als ze in de kring zitten en moeten luisteren als de leerkracht of een andere leerling aan het woord is. Dit betekent ook, om ordeverstoringen te voorkomen dat de leerlingen worden herinnerd aan de gemaakte afspraak van het zitten in de luisterhouding (oren open, ogen open, mond op slot en handen op schoot). De leerlingen weten ook waarom ze in de luisterhouding moet zitten. Op deze manier kunnen ze de les beter volgen, kunnen ze antwoord geven op vragen en zijn ze minder bezig met andere leerlingen. Mijn werkplekbegeleider heeft dit ook gezien en opgenomen in het stagebezoekformulier (Zie Bijlage 3). Om gewoon mijn lessen te kunnen geven ben ik regelmatig gestart met de vraag aan leerlingen wat de luisterhouding is. Dit attenderde de leerlingen op de houding. Er was ook direct effect zichtbaar, leerlingen die nog niet in de luisterhouding zaten gingen nu in de luisterhouding zitten. Ook heb ik leerlingen aangesproken als ze niet in de luisterhouding zaten, dit heb ik gedaan door ze nog eens in de luisterhouding neer te zetten, maar meestal was het duidelijk aanspreken en wisselen van een plek in de kring (Zie Bijlage 4). De lessen van de methode Vreedzaam bieden ook handvaten voor een interventie op individueel of groepsniveau. Hierin komt SEL sterk terug. Dit biedt mogelijkheid voor mij als leerkracht om leerlingen aan te spreken en ze te attenderen op de eerdere lessen van Vreedzaam.

Zelf vind ik dat ik erg goed met de leerlingen om kan gaan. Eén van de belangrijkste eigenschappen die ik bezit is dat ik mij goed kan inleven in de doelgroep. Op deze manier maakt het, het een stuk makkelijker om de leerlingen op een juiste manier aan te spreken. Door veel te overleggen met mijn coach en te observeren tijdens de taaktijd heb ik veel informatie verkregen over de leerlingen. Ik pas de lessen aan, aan de beleavingswereld van de leerlingen. Daarnaast heeft elke les een doel en evalueren ik wat er geleerd is tijdens de les. In het eigen leerproces hebben leerlingen tot op zekere hoogte de vrijheid om zelf te kiezen wanneer ze welke taak doen, dit heb ik begeleid en soms ook gekozen voor leerlingen om verplicht een taak te doen omdat die na 1,5 dag bijvoorbeeld nog geen van de genoemde taken heeft gedaan. In mijn beoordeling heeft mijn coach omschreven dat ik goed weet hoe ik de leerlingen moet benaderen en ik goed zicht heb op wat het individu nodig heeft (Zie Bijlage 2).

Ik heb in het begin van de stage, voor mijn gevoel wel drie zware weken gehad waarin ik af en toe een les gaf en veel meekeek bij mijn coach. De dagen gingen traag en ik vond er niet zoveel aan. Om dit tijdens mijn volgende stage te voorkomen wil ik eigenlijk direct vragen wat de coach van mij verwacht. Eén van de factoren voor een succesvolle stage is vooraf communiceren wat de verwachtingen zijn, niet alleen van de stage maar ook van de eerste weken (Universiteit Gent,

2024). Op deze manier zijn voor mij de verwachtingen duidelijker en kan ik beter inschatten wat ik precies moet doen.

Ik heb leerlingen tijdens de pauzes, de lessen en het buiten spelen regelmatig aangesproken als er iets was wat ik als leerkracht liever anders wilde zien. Hiervoor had ik zelf dan een goede reden. Het verstoorde de orde, het was onveilig of een andere leerling had er last van. Wat ik regelmatig vergat was om ook duidelijk uit te leggen waarom ik een leerling dan aansprak, wat de gevolgen daarvan zijn en wat hij/zij de volgende keer anders moest doen. Leerlingen horen ook te begrijpen wat mijn reden als leerkracht was om ze ‘even’ niet mee te laten doen. Het niet nakomen van een afspraak heeft ingrijpen tot gevolg. Het is belangrijk om de leerlingen inzicht te geven in hun eigen gedrag. De correctie kan een straf zijn, gevolgd door een gesprek. Het gesprek is van wezenlijk belang om het gedrag van de leerling te verbeteren (Alkema et al., 2022).

Vooruitzien

Om mijn in de rol als pedagoog te blijven ontwikkelen wil ik in ieder geval, bij het aanspreken van leerlingen duidelijk aangeven waarom ik ze aanspreek en wat de consequentie van hun gedrag is. De leerlingen hebben hier ook recht op, om hier zo van te leren. Het maakt mij als leerkracht ook duidelijker richting de leerlingen en wellicht kunnen leerlingen elkaar laten aanspreken op gedrag wat ik niet wil zien.

De eerste vier weken van de LIO-stage zijn vooral dagen dat ik meeloop, de structuur in de klas bekijk, de leerlingen leer kennen en mijn coach goed observeer. Ik wil van te voren duidelijke afspraken maken over de eerste vier weken van de stage. Wat wordt er van mij verwacht, wat mag ik al doen, wanneer moet ik ingrijpen of niet? Deze duidelijkheid zal mij helpen om deze eerste weken door te komen.

De didacticus

Vakinhoudelijk bekwaam

- LU1: De werkplekbekwame leraar beheerst de inhoud van zijn onderwijs en staat boven de leerstof.
- LU2: De werkplekbekwame leraar maakt onderbouwde keuzes in de samenstelling van onderwijs op kenmerken: samenhangend, betekenisvol en afstemming op de doelgroep

Vakdidactisch bekwaam

- LU1: De werkplekbekwame leraar bereidt zijn onderwijs voor door selecteren van werkvormen en materialen om de (door anderen gestelde) leerdoelen te realiseren.
- LU2: De werkplekbekwame leraar organiseert, met gebruik van verschillende leermiddelen, onderwijsactiviteiten en voert deze uit met aandacht voor talentkrachtige didactiek.
- LU3: De werkplekbekwame leraar stelt zijn onderwijs cyclisch bij, op basis van zelf verzamelde gegevens en eigen analyse van de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen.

Terugzien

Vorig jaar, bij het begin van de stage, was ik maar één dag aanwezig. Dit was voor mij planning technisch haalbaar vanwege werk en de studie. Naast dat ik de stagedagen hartstikke leuk vond kwam ik er ook achter dat één dag stage eigenlijk geen zoden aan de dijk zet. Als ik echt stappen wilde maken zou ik minimaal twee keer in de week stage moeten lopen. Ik heb in groep 4/5 vooral methodelessen gegeven, dit zal bij de kleuters minder worden en zal ik ook meer lessen geven en willen geven met concreet materiaal. Een aandachtspunt om mij snel te ontwikkelen in de rol van didacticus is vooral het geven van lessen.

Overzien

Door het geven van lessen en het 'eigen' maken van de leerstof ben ik snel boven de stof gaan staan. De stof die aangeboden wordt in groep 1/2 was voor mij niet heel ingewikkeld. Waar ik wel achter ben gekomen is dat de uitleg van de vaardigheid, wat de leerlingen moeten doen/zien om tot leren te komen, heel belangrijk is. Op SWS Oostermoer maakte iedereen gebruik van het IGD model, hierin komt een stukje vaardigheid terug. Als eerst doe je dit als leerkracht en daarna doen de leerlingen dit. Als je dit niet of verkeerd uit legt leren de leerlingen het op een verkeerde manier aan. Daarnaast kan je altijd weer terugvallen op de uitgelegde stappen die de leerlingen moeten nemen. Bij de keuze voor uitleg in een grote kring (wat vaak gebeurde bij mijn stageklas), moet de instructie kort en interactief zijn, alle leerlingen moeten actief worden betrokken bij de les (Bouwman, 2021). Als alle leerlingen betrokken worden kunnen de leerlingen ook allemaal werken aan de vaardigheid die nodig is.

Bij het voorbereiden van de lessen heb ik constant nagedacht over de inhoud van de les. Belangrijk is dat het samenhangen en betekenisvol is. Het moet passen bij de denkbeelden van de leerlingen en aanpassen of de belevingswereld. Op deze manier zien de leerlingen in wat ze op school moeten doen en zijn ze gemotiveerd om te leren (Alkema et al., 2022). Ik heb veel methodelessen gegeven waarin het onderwijs al was afgestemd op de doelgroep. Het concrete materiaal dat gebruikt wordt bij de lessen heb ik zelf gezocht. Dit was vooral materiaal dat aanwezig was in de klas. Bijvoorbeeld blokken, stiften, kralen, fishes of handpoppen. De leerlingen spelen hier veel mee, dus het past bij de doelgroep. Feedback van mijn coach was dat ik het onderwijs goed afstem op de leerlingen (Zie Bijlage 2) en dat ik goede vragen stel (Zie Bijlage 5).

Samen met mijn coach heb ik diverse activiteiten verzorgd die passend waren bij de thema's die speelden. De thema's die ik heb meegemaakt waren herfst, Sinterklaas, Kerst en de laatste ging over winter(vogels). Zo heb ik met de herfst een knutselactiviteit aangeboden waarbij de leerlingen een egel moesten vouwen, met Kerst had ik een activiteit met knippen waarbij een les van tegenstelling werd gebruikt als startpunt voor de knutselactiviteit (Zie bijlage 6). Naast de knutselactiviteiten heb ik ervaring opgedaan met het geven van twee reeksen van Close Reading en een energizer en buitenles rekenen in het kader van het vak BISO (bewegen in de schoolomgeving).

Close Reading is een methode die ze op SWS Oostermoer schoolbreed gebruiken om zo te werken aan de ontwikkeling van de woordenschat. Ik heb mogen ervaren hoe het was om deze lessen te geven. Close Reading of interactief voorlezen is een andere mogelijkheid tot uitbreiding van de woordenschat. Tijdens het voorlezen worden er in grammaticaal goede zinnen woorden gebruikt, wat uiteindelijk weer leidt tot goed woordgebruik van de leerlingen. Daarnaast blijkt dat de aangeleerde woorden nog een lange periode tot de woordenschat behoren. (Van der Sanden, 2017).

Het gebruik van energizers en lessen bewegend leren zijn lessen die mij al vanaf het begin van de opleiding triggeren. In mijn stageklas is veel beweging. Bij bijvoorbeeld het tellen, of als een boek over dieren gaat zijn de leerlingen de dieren aan het uitbeelden. Kinderen die meer bewegen, presteren vaak beter op school. Verklaring hiervoor kan zijn dat bewegen invloed heeft op de executieve functies (Bewegen Werkt, z.d.). Vandaar dat ik regelmatig in mijn lessen bewegend leren heb geïntegreerd. Daarnaast heb ik ook energizers gegeven. Ik heb de lesvoorbereiding, mijn eigen evaluatie en de feedback van een studiegenoot opgenomen in Bijlage 7.

Tijdens deze stage heb ik veel verschillende soorten lessen mogen geven. Het ging hierbij om lessen taal(ontwikkeling), rekenen, Vreedzaam (SEL), muziek, aardrijkskunde en burgerschap. In al deze lessen heb ik met verschillende leermaterialen geprobeerd om de leerlingen bij de les te betrekken en dit aan te bieden volgens de talentkrachtige didactiek, waarbij de driehoek tussen de leerkracht, leerling en het materiaal van belang is. Ik ben de lessen vaak gestart met een opwarmer. Door bijvoorbeeld een stukje bewegend leren (synchroon tellen en bijvoorbeeld springen) of door bij het lezen van een prentenboek te starten met een knuffel en daar vragen over te stellen. Of de leerlingen bij het prentenboek te vragen wat ze denken wat er in het boek gaat gebeuren. Talent zit niet 'in' een leerling, leerkracht of taak, het ontstaat als een dynamische interactie tussen de drie aspecten. Al deze aspecten beïnvloeden elkaar (Veenker et al., 2017). Vanaf december heb ik besloten om meer lessen te geven met gebruik van het digibord. Op één of andere manier leek het ook of de betrokkenheid bij leerlingen groter was toen ze op het digibord konden kijken. Ik heb een les gegeven over rijmen (met woorden die te maken hebben met Sinterklaas), het maken van zinnen (met voorwerpen die te maken hebben met Kerst) en aardrijkskunde (over dag en nacht en daarbij behorende tegenstellingen). In Bijlage 8 zijn de digitale lessen opgenomen.

Zelf heb ik erg kritisch op mijn eigen lessen, en ben ik altijd wel benieuwd naar hoe ik de lessen naar een nog hoger plan kan tillen. Zo heb ik een les bewegend leren zowel aan groep 1 als groep 2 gegeven. Dit is op momenten dat één van de groepen bij lessen godsdienst is die een andere leerkracht geeft. Dit heeft mij de mogelijkheid gegeven om de les aan te passen en te veranderen zodat de les een week later nog beter loopt. Mijn coach is hiervan ook op de hoogte en ziet dat

ook. In het beoordelingsformulier heeft de coach gezegd dat ik serieus met mijn vak bezig en kritisch kijk naar mijn gegeven lessen en deze waar nodig bij stel (Zie Bijlage 2).

Vooruitzien

De meeste lessen en methodes worden tegenwoordig gegeven aan de hand van een digibord. Het viel mij op dat deze bij de kleuters eigenlijk niet heel vaak gebruikt wordt. Maar dat dit voornamelijk gebeurt tijdens muzieklessen bij mijn coach. Zelf ben ik erg benieuwd of ik ook lessen vanuit de methode kan presenteren aan de hand van eigen gemaakte presentaties. Hierbij werk ik aan mijn ontwikkeling van de digitale vaardigheden maar kan ik ook kijken of is de lesdoelen uit de methode kan halen en op een andere, aantrekkelijkere manier kan presenteren. Ik hoop ook dan dat ik deze ruimte krijg in mijn LIO-stage.

Omdat de groep leerlingen uit groep 1/2 bestond uit ruim 33 leerlingen vond ik dat er nog best wat methodelessen worden gegeven. Ik had dit dan ook een stuk minder verwacht. Het is mij wel duidelijk geworden dat de materialen heel concreet worden aangeboden zodat leerlingen de stof beter tot zich kunnen nemen. Ik neem in mijn achterhoofd mee dat er ook in andere (hogere) groepen leerlingen kunnen zijn die gebaat zijn bij dezelfde strategie. Dus eerst 'zien' wat er gebeurt voor ze het snappen.

De energyzer, de les bewegend leren en het bewegen tussendoor hebben een positief effect op het leren. Ik wil dan ook op mijn stage elke dag een energyzer geven. Dit kan ook een les zijn die te maken heeft met de les of dat ik een les bewegen leren (binnen of buiten) geef.

De onderzoeker

- LU1: De werkplekbekwame leraar laat in zijn werk een houding zien gericht op ontwikkeling van zichzelf en het onderwijs, met name door nieuwsgierig en kritisch te zijn en te willen begrijpen.
- LU2: De werkplekbekwame leraar zet onderzoekend vermogen in om zich als leraar te ontwikkelen en bij te dragen aan de ontwikkelingen in zijn groep (en school).

Terugzien

In mijn vorige stageverslag heb ik beschreven dat ik mij, omdat ik maar kort de tijd heb gedurende deze tweejarige opleiding snel en wil blijven ontwikkelen. Door de geïnteresseerde houding die ik afgelopen jaar heb gehad ben ik veel te weten gekomen over de beroepspraktijk. De feedback die ik heb gekregen vorig jaar was dat ik nieuwsgierig was en alles wilde weten. Daarnaast besprak ik elke les of dag(deel) met mijn coach. Ik was kritisch op mijn eigen lessen, noteerde wat goed ging en wat beter kon. Vaak was dit vergelijkbaar met de feedback die mijn coach mij gaf. Door deze overeenkomsten had ik ook het gevoel dat ik de juiste punten aanhaalde na mijn les. Ook door het doen van onderzoek heb ik veel informatie gekregen over de beroepspraktijk. Bij het vak 'Kindgerichte aanpak' heb ik onderzoek gedaan naar een individuele leerling en hier een plan voor geschreven.

Overzien

Vanaf moment één ben ik eigenlijk al kritisch op mijn eigen functioneren. In het begin van de stage dacht ik ook dat het geven van lessen aan kleuters niets voor mij was, ik vond het ingewikkeld om plezier te beleven uit het onderwijs bij kleuters. Het was een eigen keuze om bij groep 1/2 stage te gaan lopen. Omdat ik wel wist of verwachtte dat ik er veel kon leren. De eerste paar weken keek ik daar voor mijn gevoel maar wat om mij heen keek tijdens het 'vrij' spelen en de taken. Ik had geen idee wat ik moest doen. Ik heb in die periode veel vragen gesteld aan mijn coach. Waarom ze bepaalde zaken deed, wat het belang is van zoveel spelen (en in mijn beeldvorming maar 2 á 3 lessen per dag) en waar ze tijdens het spelen/taakwerk dan op let. De informatie die mijn coach gaf heb ik vervolgens gebruikt bij het observeren en corrigeren van de leerlingen. Tijdens het 'vrij' spelen en de taakwerken let mijn coach vooral op de onderlinge samenwerking van de leerlingen, de pennengreep en hoe hun motorische vaardigheden zijn. Ze let er ook op dat de stof die ze aanbiedt terugkomt in de activiteiten. Als voorbeeld ging het een les over vormen (vierkant, rechthoek, driehoek en cirkel). Die wil ze dan terugzien op papier, of ze vraagt leerlingen welke vormen speelgoed hebben waar de leerlingen dan mee spelen. Met de tips van de coach ben ik aan de slag gegaan en heb dit gedurende de werktijd ook toegepast en vervolgens na de dag teruggekoppeld met mijn coach wat mij was opgevallen. Deze nieuwsgierigheid, sensitiviteit en kritische blik behoren tot de onderzoekende houding (Alkema et al., 2022). Ik denk dat ik dit ruim heb laten zien door niet alleen nieuwsgierig te zijn naar het onderwijs, maar ook kritisch te kijken naar mijn eigen functioneren. Ik besprak elke dag met mijn coach hoe de lessen en de dag is gegaan. Ik vraag naar feedback op mijn persoonlijke leerdoelen en probeerde hier aan te werken met de tips die mijn coach had. Op deze manier heb ik mijzelf ontwikkeld. De feedback die ik van mijn coach heb gekregen sluit daar mooi bij aan. Volgens mijn coach probeerde ik de leerlingen goed te begrijpen door het uitvoeren van een observatie en de leerlingen daarna te geven wat noodzakelijk is voor deze leerling (Zie Bijlage 2).

Ik heb door mijn kritische en nieuwsgierige houding veel geleerd over het kleuteronderwijs en hoe ze dit op mijn stageadres vorm geven. Als ik kritisch kijk naar dit onderdeel denk ik dat ik aan meer persoonlijke leerdoelen had kunnen werken. De feedback wilde ik vooral op mijn mimiek, stemgeluid en tempo in de lessen. Dit is bij kleuters erg belangrijk om in te ontwikkelen en je kan

er ook veel spelen met je stem. Wat voor mij een ideale leerschool is om mij hierin te ontwikkelen. Ik denk wel dat dit mij wat beklemd heeft in de ontwikkeling van andere persoonlijke leerdoelen die ik heb. De volgende stage wil ik dan van te voren met mijn coach overleggen welk tijdspad ik heb voor een leerdoel en wanneer ik het volgende leerdoel op pak. Het is belangrijk om een tijdspad te beschrijven bij mijn persoonlijke doelen. Als je je als mens bewust ontwikkelt, heeft dit positieve gevolgen. Je persoonlijke ontwikkeling geeft betekenis aan het leven en is van invloed op de omgeving. Door het werken aan persoonlijke leerdoelen kan dit ook een positief effect hebben op de leerlingen (Tremio, 2022).

Om te kunnen inspelen op praktijkvragen in het klaslokaal is er vanuit de opleiding het vak 'Onderzoeken en Ontwerpen' aangeboden in dit blok. Voor dit vak moest er een praktijkvraag vanuit de opleiding worden onderzocht. Er diende een ontwerp te worden gemaakt die passend was bij de vraag vanuit de praktijk. In eerste instantie heb ik aan mijn coach gevraagd of er een praktijkvraag was waar zij graag antwoord op wilde. Dit was de aanzet tot een bredere kijk op hoe woordenschat in de school, maar ook in de klas werd aangeboden. Tijdens het zetten van de stappen van het onderzoek deed ik elke keer een beroep op mijn onderzoekende vaardigheden. Van onderzoek naar maatschappelijke relevantie, literatuuronderzoek tot interviews met betrokkenen en het maken van het ontwerp. De uitgewerkte interviews met mijn coach en de taalcoördinator (Zie Bijlage 9) hebben mij een beeld gegeven wat het belang van woordenschat op SWS Oostermoer is. Hoe de situatie nu is, maar vooral waar ze naar toe wilden. Dit resulteerde uiteindelijk in een handleiding voor de leerkrachten met een uitgewerkte lessenserie om te werken aan woordenschat bij kleuters. De onderzoekende houding is iets wat ik eigenlijk mijn hele carrière als leerkracht mee moet nemen. Een onderzoekende houding van leerkrachten is essentieel voor het verbeteren van onderwijs in de praktijk en het bevorderen van de eigen professionele groei (Wij-leren, 2024).

Op mijn portfolio is het onderzoek naar het verbeteren van woordenschat te vinden (Jouw Web, z.d.).

Vooruitzien

Zoals eerder omschreven ga ik mijn LIO-stage lopen in groep 7. Hier zullen misschien andere persoonlijke leerdoelen naar voren komen waar ik aan wil/moet werken om mij te ontwikkelen als leerkracht. Als leraar ben je namelijk nooit uitgeleerd. Professionele ontwikkeling vraagt voortdurende aandacht. Omdat er gewerkt wordt in een lerende organisatie (Alkema et al., 2022). Om mij gericht te ontwikkelen ben ik van plan om voor mijn persoonlijke leerdoelen een persoonlijk ontwikkelplan (POP) te schrijven. Een POP is een uitstekend middel om te werken aan een persoonlijke doelstelling, hierin wordt omschreven wat je wil bereiken en hoe je dat gaat doen (Tremio, 2022). Tijdens mijn LIO-stage zal er ook een klein onderzoek moeten worden gehouden, wat het onderwerp hiervan is weet ik nog niet. Zelf ben ik nog wel benieuwd naar het toepassen van energizers en bewegend leren in het onderwijs. Hierover ga ik in gesprek met mijn coach van de LIO.

De verbinder

- LU1: De werkplekbekwame leraar werkt samen met medestudenten en opleiders, collega's en opvoeders ten behoeve van zijn professionele ontwikkeling.
- LU2: De werkplekbekwame leraar werkt samen met de coach en de collega's van de school, om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- LU3: De werkplekbekwame leraar heeft kennis van en betreft onder begeleiding van de coach, opvoeders bij de ontwikkeling van de leerlingen.
- LU4: De werkplekbekwame leraar zet de externe leeromgevingen in bij het stimuleren van de ontwikkeling van leerlingen.

Terugzien

In mijn vorige verslag had ik beschreven dat ik de input van de interviews zou gebruiken in mijn huidige stage. Daarnaast wilde ik gesprekken bijwonen die mijn coach voert met de leerlingen en hun ouders. Een ander punt was dat ik de externe leeromgeving wil inzetten tijdens het geven van mijn lessen. Vorig jaar is er een interview geweest over de combinatie van de opdrachten vanuit school en hoe je dit in de praktijk kan toepassen. Dit gold deze stage ook voor o.a. onderzoek en veranderen in de school. De interviews op school met medestudenten en de aanwezige docent van de opleiding worden van een steeds hoger niveau. De ervaringen die iedereen met zich meeneemt gebruiken we om er allemaal van te kunnen leren en misschien als optie te kunnen gebruiken in de eigen beroepspraktijk. De input die hierbij gegeven is heb ik meegenomen om met mijn coach te overleggen wat er vanuit de opleiding gedaan moet worden en of en wanneer dit toepasbaar is in de praktijk.

Overzien

Tijdens de interviews probeer ik altijd mijn bijdrage te hebben om anderen te helpen. Dit geldt andersom ook voor de andere medestudenten. Op deze manier werk je samen aan professionalisering, je krijgt inzicht in je eigen rol, het gedrag, maar door de inzichten verkrijg je ook andere inzichten (Boom Management, 2021). Ik heb van de interviews veel meegenomen wat ik kan gebruiken in, voor mij nieuwe situaties. De gehouden interviews staan beschreven in Bijlage 10.

Het samenwerken met mijn coach is iets wat veelvuldig is gebeurd. Dit kwam met name omdat er vanuit de opleiding een opdracht werd gegeven om onderzoek te doen naar een specifiek thema wat speelt in de stageklas. Hiervoor heb ik een onderzoek gedaan naar het vergroten van de woordenschat bij kleuters, uiteindelijk is er een handleiding voor de leerkrachten gekomen met meerdere lessen die ze kunnen toepassen in de praktijk. Met andere collega's van de school heb ik navraag gedaan over cultuureducatie op de school en hoe dat is ingericht. Met het buiten spelen van de leerlingen was er regelmatig contact met andere leerkrachten en hadden we het over bepaalde situaties in het onderwijs. In goed overleg heb ik met andere leerkrachten en ik heb ook zitting genomen in de sinterklaascommissie, hierin zaten leerkrachten en ouders. Mijn taak was om activiteiten (cadeaus zoeken en een knutselactiviteit bedenken) uit te werken en voor te bereiden voor deze dag. Dit zorgde mede voor samenwerking met collega's maar ook met oudercontacten. De oudercontacten heb ik nog gehad door aanwezig te zijn bij gesprekken die de leerkracht met de ouders voerden. Hiervan heb ik er zo'n 10 bijgewoond. Dit was erg leerzaam om mee te maken. Deze feedback over de samenwerkingen met derden heb ik ook van mijn coach gekregen. Deze staat beschreven in het beoordelingsformulier (Zie Bijlage 2).

Communicatie via de informele wegen is misschien wel het meest waardevol en invloedrijk. Dit zijn de momenten vlak voor de les, even op het schoolplein of bij een ouderavond. De leerkrachten hebben het meeste contact met de leerlingen en dus ook met haar/zijn ouders (Alkema et al., 2022). Ik denk dan ook dat een goede band met de ouders belangrijk is. Ik weet dat de leerlingen en een band met de leerlingen uiteindelijk het belangrijkste is maar ik denk dat ik, ook wanneer de kinderen binnen komen ik nog meer contact kan zoeken met ouders. Even vragen hoe het gaat met hun zoon/dochter, even aansluiten op iets wat ze tegen hun kind zeggen om zo ook te zorgen voor een goede band met de ouders.

Het betrekken van de externe leeromgeving is er niet zo van gekomen. Ik ben bijvoorbeeld niet naar een externe locatie geweest om hier een les te geven. Ik heb ook niet gevraagd aan de coach of hier een mogelijkheid toe was. Daarnaast bestond de groep kleuters uit 33 leerlingen. Dit maakt het gebruik maken van de externe leeromgeving niet perse gemakkelijk uitvoerbaar.

Vooruitzien

De intervisies en terugkomdagen bij de Hanze zullen steeds van specifiekere niveau zijn. Het zal gaan om de rollen van de leerkracht en hoe je deze gaat bewijzen in je portfolio. De intervisies bieden mij de mogelijkheid om situaties die een andere student heeft meegemaakt al te voorkomen en biedt mij anders de mogelijkheid om erop in te spelen door de informatie die ik verkregen heb.

Bij groep 7 waar ik mijn LIO-stage ga doen komen waarschijnlijk minder ouders binnen. Ik wil de contacten met ouders houden door aanwezig te zijn bij gesprekken of ze zelf te voeren. Maar misschien is er wel de mogelijkheid om buiten te staan als de leerlingen binnen komen. Dit zal ik direct in de eerste week overleggen met mijn coach. Daarnaast wil ik aanwezig zijn bij oudergesprekken om te kijken hoe dit gaat, mijn doel is om te kijken of er de mogelijkheid is dat ik zelf ook een aantal gesprekken kan voeren.

Zelf ken ik de groep niet die ik krijg, ik zal dus aan het begin van de LIO-fase moeten vragen welke behoeftes leerlingen hebben. Naast mijn eigen observatie kan de vaste leerkracht mij al veel informatie geven over de onderwijsbehoefte van de leerlingen.

Ik kom op een school waar de wijk niet echt bekend staat om de 'groene' leeromgeving. Toch ik wil ik onderzoeken of er een mogelijkheid is om de omgeving in te zetten of iets externs naar de klas te halen. Dit kan gaan over een bepaald onderwerp dat speelt in de klas of de wereld. Wetenschappelijk onderzoek bevestigt dat mensen de natuur nodig hebben voor het vergroten van het welbevinden (Marell & de Vaan, 2023).

De 'Beïnvloeder'

LU1: De werkplekbekwame leraar integreert zijn visie op onderwijs en samenleving in zijn handelen in de groep en in overleg met collega's. Hij houdt daarbij rekening met de diversiteit van de ander (leerling/collega).

Terugzien

In mijn vorige ontwikkelverslag heb ik geschreven over het meer geven van buitenlessen, minder volgens de methode les geven en wat meer mijn eigen 'lessen' geven. Wel met het idee om het lesdoel te halen. Omdat ik bij de kleuters zou zitten, waar bijna geen gebruik wordt gemaakt van methodes zou ik dit meer willen toepassen. Ook wilde ik meer buitenlessen geven.

Over kleuteronderwijs wist ik voor deze stage eigenlijk verrekke weinig. Ik had mij daar geen beeld bij. Omdat terugzien op wat ik eerder had geschreven best lastig is zal ik vooral omschrijven hoe het kleuteronderwijs vorm is gegeven op SWS Oostermoer en hoe dit strookt met mijn eigen visie op (kleuter)onderwijs.

Als ik nu zelf terugkijk op deze leeruitkomst en bijbehorende rol vind ik dat ik niet echt toekomstgericht heb gekeken naar wat past bij de leeruitkomst van de rol. Het gaat meer om hoe ik aankijk tegen onderwijs en of en hoe ik deze toepas in de praktijk. Zelf vind ik het, ook nu nog lastig, om erachter te komen wat nou eigenlijk mijn visie is. Ik denk ook dat dat voor een, nog in opleiding zijnde, startende leerkracht lastig is. Voor het vak 'Wie ben Jij als leerkracht' moest ik omschrijven hoe 'mijn' school eruit zou zien. Hierbij heb ik ook omschreven wat mijn visie op onderwijs is. Dit heb ik vervolgens vergeleken met verschillende onderwijsconcepten en kan ik vergelijken met hoe mijn stageklas en -school werkt.

Overzien

Binnen mijn eigen visie heb ik wel plek voor het geven van buitenlessen. Iets wat in mijn huidige stage eigenlijk niet zichtbaar was. Misschien kwam het ook door de periode (herfst/winter). Dat dit eigenlijk niet werd gedaan. Maar ik heb mijn coach hier eigenlijk ook niet over gehoord dat de leerlingen vaak een les buiten doen. Ik heb zelf, bij een les bewegend leren gezien hoe leerlingen het buiten leren ervaren. Ik zag dat de leerlingen hier veel plezier uit haalden en heel enthousiast meededen. Buitenschools leren bevordert de sociale competentie en de sociale relaties van leerlingen. Buiten leren draagt bij aan het zelfvertrouwen en vertrouwen in relaties met andere leerlingen. Er is buiten meer ruimte voor interactie tussen leerlingen, er is meer ruimte en dat zorgt voor meer fysieke beweging en een betere motorische ontwikkeling bij leerlingen (Kennisrotonde, 2019). Ook in mijn eigen beschreven visie is er plaats voor buitenlessen.

Ik heb ook lessen gegeven, los van de methode, maar niet zo vaak als ik zou willen. Ik merkte toch dat de structuur van de lessen een goed handvat is om te werken aan andere ontwikkelpunten en rollen van de leerkracht. Het staat nog wel op mijn lijst om ooit eens lessen los van de methode te geven. Zonder het gebruik van de methode kan je beter aansluiten op de belevingswereld van de kinderen, er kan gewerkt worden aan onderwerpen waar de kinderen mee komen. En zolang de leerlijn gebruikt wordt, maakt het niet uit op welke manier er aan de doelen wordt gewerkt (Klaver, 2021).

Mijn stageklas gaat slechts één keer per dag naar buiten, dit is daarnaast ook nog ééns weerafhankelijk. Als het koud is gaan leerlingen veel korter naar buiten dan normaal. Ik snap de

afweging van het aandoen van de jassen van 33 leerlingen en dat dat niet fijn is als dat twee keer op een dag moet. Maar ik zie meer positieve punten dan de negatieve. Zelf ben ik er voorstander van om, ook met kleuters, twee keer op een dag 30 minuten naar buiten te gaan. Buitenspelen bevordert de motorische, sociale en cognitieve vaardigheden en buitenspelen is natuurlijk ook leuk (Van Gastel-Firet, 2023)! Aansluitend op het bewegen vond ik het fijn om bij de kleuters te zien dat er veel wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de motoriek, bijvoorbeeld tijdens het rekenen en taal. Waarin leerlingen ook veel bewegen en bewegend leren. Als was het synchroon bewegen en tellen of het nadoen van bijvoorbeeld een dier dat voorkwam in een boek.

Mijn visie (Zie bijlage 11) heb ik geschreven op basis van observaties en kennis die ik uit mijn huidige stage, maar ook uit vorige stages heb gehaald. Zoals hierboven omschreven zijn dit zaken die ik belangrijk vind. In mijn visie is nog meer beschreven, zoals mijn kijk op een veilige leeromgeving, scaffolding en passend onderwijs. Ook heb ik hierin het belang beschreven van de keuze voor een school die past bij mijn visie.

Ik heb na elke stagedag contact gehad met mijn coach, zij gaf mij de ruimte zodat ik ook mijn eigen inbreng had en mijn visie op bepaalde zaken kon delen. Dit kon specifiek over het onderwijs zijn, maar ook over een bepaalde groep leerlingen of een individuele leerling. Zonder leerlingen te kort te doen hebben we het gehad over wat deze leerling nodig heeft. Het was ook fijn dat ik vaak een vergelijkbare overeenkomst had met mijn coach over wat wij beiden hadden geobserveerd (Zie bijlage 2).

Vooruitzien

Om te kijken welk onderwijs echt bij mij past en waar ik eventueel later wil werken heb ik besloten om te wisselen van stichting en dus ook van stageschool. De school waar ik heen ga staat bekend als een Daltonschool. Ik ben benieuwd hoe ze op een Daltonschool werken, welke vrijheden je daar hebt als leerkracht over de invulling van het onderwijs en of dit uiteindelijk bij mij past. Ik hoop dat het past bij mijn huidige visie op het onderwijs. Op dit moment denk ik dat de scholen waar ik stage heb gelopen het beste bij mij passen. Volgens Van der Veen (2019) weerspiegelt je visie daar waar naar je streeft en hoe je de toekomst van het onderwijs ziet. Je kan het onderwijs als leerkracht beïnvloeden. Een visie is een niet vaststaand iets, dat kan veranderen als ik straks meer kennis heb van het onderwijs. Deze kennis wil ik in eerste instantie vooral opdoen door veel te observeren in de praktijk en gebruik te maken van kennis van (toekomstige) collega's.

Kenmerkende lessituaties

Muzieklessen en poppenspel

Terugzien

De betekenisvolle situatie waar ik het meeste van heb geleerd is vooral het zingen en het geven van een aantal muzieklessen. Muziek zit bij mij niet echt in de genen. Ik heb nooit (een langere periode) een muziekinstrument bespeeld en heb mij eigenlijk weinig geïnteresseerd in het luisteren naar muziek. Dit is pas vanaf mijn studententijd wat meer geworden door naar verschillende soorten muziek te luisteren. Bij mijn vorige stages werd er eigenlijk weinig met muziek gedaan. Er werd eigenlijk alleen gezongen bij verjaardagen. Sinds ik stage loop bij groep 1/2 op SWS Oostermoer ben ik erachter gekomen dat muziek een prominente plek heeft in, vooral het kleuteronderwijs en ik hoop ook dat het dit op elke school heeft. Er wordt gezongen tijdens lesovergangen, als iemand jarig is, er zijn 'vaste' momenten van een muziekles, er komt één keer in de twee weken een muziekdocent en er wordt gezongen voor het eten en als de leerlingen naar huis gaan.

Het spelen van karakters met de handpoppen ervaar ik ook als een betekenisvolle situatie. Iets wat ik in voorgaande jaren nog niet heb gedaan en deze stageperiode voor het eerst heb gedaan en ook geen ervaring in had. Vergelijkbaar met mijn lessen die ik voor muziek ook nog niet gegeven heb eigenlijk.

Overzien

De muzieklessen die ik gegeven heb gingen over tegenstellingen in de muziek. Ik koos voor de volgende tegenstellingen akoestisch/instrumentaal, solo/samen, hard/zacht, langzaam/snel, spannend/relax en oplopend/aflopend. Door deze les ben ik zelf ook naar de muziek gaan luisteren en zelf instrumenten gaan spelen (tijdens de les) om te oefenen. Ook mochten leerlingen nadat ik iets voor deed het zelf ook toepassen. Dus het was niet alleen het kijken en benoemen maar ook zelf tegenstellingen spelen met verschillende instrumenten (trommel, schellenram, sambabal en tamboerijn). In Bijlage 12 is mijn muziekles opgenomen. Het volgen en vooral het geven van de lessen hebben mij laten inzien dat leerlingen gigantisch veel plezier beleven aan muziek. Het is eigenlijk één van de weinige vakken waarin alle leerlingen mee doen en mee willen doen. Ze zingen, bewegen, lachen en zijn enthousiast om een instrument in hun handen te krijgen. Leerlingen leren tijdens muziek veel. Ze leren hun stem te gebruiken, ontwikkelen hun gehoor en werken aan (motorische) spelvaardigheden. Ook leren ze maatritmegevoel en er is uitbreiding van hun muzikale kennis (SLO, 2019). Als leerkracht ben ik zelf ook uit mijn comfortzone gekomen door veelal te zingen tussen de lessen door, mee te zingen en liedjes in te zetten en de muzieklessen. Ik heb mij hier in ontwikkeld.

Tijdens de lessen van de methode Vreedzaam werd bijna elke les een poppenspel gespeeld tussen Aap en Tijger. De methode werkt aan het sociaal emotioneel leren van de leerlingen. Ik moest mij echt van te voren goed voorbereiden om verschillen in de karakters te kunnen spelen en ook nog de juiste boodschap over te brengen. In Bijlage 2 is een overzicht van de lessen die ik heb gegeven. In dit overzicht is te zien dat ik 9 lessen met handpoppen heb gegeven. Leerlingen kijken geboeid. De handpoppen kunnen goed worden gebruikt als pedagogische hulp, iets wat bij Vreedzaam goed van toepassing komt. De leerlingen hebben meer aandacht voor de pop dan voor de leerkracht dus kunnen de leerlingen samen oefenen met de poppen. Leerlingen kunnen

zich zo ontwikkelen (Vakbladvroeg, 2023). Leerlingen leren, lachen, spelen en oefenen met de vaardigheden die ze leren tijdens het poppenspel. Ik heb hiervan geleerd dat het spelen met de rollen van de poppen lastig is, maar dat het niet uitmaakt hoe je deze brengt. De leerlingen zijn zo geboeid op de poppen dat het lijkt of ze jou als leerkracht helemaal niet zien.

Vooruitzien

Terugkijken op de muzieklessen denk ik dat ik met minder spanning muzieklessen geef. Ik start makkelijk met zingen, voordeel voor mij is wel dat de kleuters direct meezingen. Het blijkt dat competentiegevoel bij leerkrachten een belangrijk invloed heeft op de kwaliteit van leren bij leerlingen. Veel leerkrachten voelen zich niet bekwaam genoeg voor muzieklessen (Muzieklessen in het primair onderwijs, 2016). Dit is iets wat ik ook wel deel. Ik kan mij nog zeker ontwikkelen en wil dan tijdens mijn LIO-stage in groep 7, bij een andere leeftijdsgroep kijken of ik dit kan doorzetten. Misschien kan ik ook een keer sparren met een muziekdocent hoe hij/zij de lessen opstart en welk advies ze hebben voor mij als starter.

Uiteindelijk hebben beide situaties wel iets weg van het maken van meer ‘theater’. Iets wat voor mij een groot verbeterpunt was. Om zo ook wat meer jeu aan mijn lessen te geven en zeker bij kleuters waar het af en toe wel overdreven kan. Bij mijn volgende stage zal dit minder van toepassing zijn, mocht ik ooit in mijn verdere schoolcarrière nog bij de kleuters belanden heb ik dit mooi als ervaring meegenomen en weet ik hoe het is om te zingen en een poppenspel te spelen. Het mag soms nog wel overtuigender, maar dit kan alleen als ik hier meer lessen in ga geven.

Lesovergangen

Terugzien

Een van de betekenisvolle situaties zijn voor mij denk ik ook de lesovergangen. Hoe begeleid je dat nou zo goed dat er weinig rumoer ontstaat. En misschien nog wel belangrijker, als er wel rumoer ontstaat, hoe los je dat dan snel op? In mijn vorige stage heb ik geoefend met een aantal energyzers of spelletjes. Bij de kleuters lijkt verwachtingsmanagement mij nog belangrijker. De kinderen hebben op die leeftijd een kortere spanningsboog dan oudere kinderen.

Overzien

Alles bij de kleuters in het onderwijs was eigenlijk nieuw voor mij. Zo ook de lesovergangen, hoe doen ze dat bij de kleuters. De eerste periode heb ik gekeken naar hoe mijn coach de lesovergangen deed. Wat mij vooral opviel was dat de structuur van de overgangen eigenlijk altijd hetzelfde is en gebeurt vanuit de vaste positie in de kring. En dan vanuit het spelen/werken naar de kring eerst een liedje wordt gezongen zodat alle leerlingen hun handen van hun materiaal hebben en luisteren naar mijn coach. De leerlingen wisten dan ook precies wat ze moesten doen. De lesovergangen duurde niet oneindig lang en er zijn vaste afspraken en routines om dit vlotjes te laten verlopen. Dit is precies wat werkt volgens leerkrachtcoach Roelie Zijlstra (2023). Het moet kort en bondig zijn, voorspelbaar voor iedereen en vertel alvast wat nodig is. Soms zingt mijn coach ook een liedje tussendoor of tijdens het opruimen om dit ook een soort onderdeel te maken van de les.

Toen ik dit zelf moest gaan doen vond ik het in het begin wel lastig. Hoe krijg je zoveel kleuters stil? Bij de overgangen zong ik ook een liedje, ik zorgde dat alle leerlingen oog hadden voor mij en hun materialen hadden neergelegd. Het lastige vond ik vooral als de leerlingen in de kring zaten

en de taken moesten worden verdeeld. Als leerkracht stap je dan uit de kring en sta je bij het planbord, het overzicht raak je wat kwijt en leerlingen krijgen het idee dat ze kunnen gaan praten. Ik heb geprobeerd om dit dan stil te krijgen maar dat was een hele klus. Met name omdat overal wel wat gebeurt. Ik heb aangegeven dat ik wilde dat iedereen stil is zodat er veel tijd is om te werken of spelen, maar dit maakte weinig indruk. Mijn coach gaf als tip om pas te beginnen al het helemaal stil is (Zie Bijlage 13), iedereen naar jou kijkt en je op deze manier de taken sneller kan verdelen. Er komen dan ook geen vragen van leerlingen of hun naam al genoemd is en ze al kunnen beginnen. Wel kan ik hier nog duidelijker in zijn. Ik heb geleerd dat het bij kleuters echt belangrijk is om verwachtingen heel duidelijk uit te spreken en desnoods te herhalen of te laten herhalen door een leerling. Ik weet dan ook dat de boodschap is overgekomen bij de leerlingen. Het elke dag oefenen met lesovergangen heeft mij meerdere manieren gegeven om orde te houden of de orde terug te brengen in de klas. Bijvoorbeeld d.m.v. een klein beweegspelletje of zingen.

Vooruitzien

Ook in andere groepen zijn de lesovergangen hartstikke belangrijk. Ik wil de eerste periode als ik veelal mijn coach aan het werk zien om te kijken hoe zij de lesovergangen bij groep 7 doet. Ik wil in mijn lesovergangen vooral duidelijk zijn in wat ik verwacht. Hiermee bedoel ik, wat moeten de leerlingen hebben klaar liggen, hoe lang hebben ze de tijd, geef complimenten aan leerlingen die hun spullen al klaar hebben liggen. Ik wil kijken wat werkt bij de groep en hoe de groep reageert bij mijn lesovergangen. In lesovergangen zal je nooit uitgeleerd zijn. Elke groep zal andere behoeftes hebben, het zal dan ook goed zijn hier veel mee te experimenteren.

Bronnenlijst

Alkema, E., Kuipers, J., Lindhout, C., Ori, G., Tjerkstra, W. (2022). *Meer dan Onderwijs* (9^e druk). Uitgeverij Koninklijke van Gorcum

Bewegen Werkt (z.d.). *Wat is het effect van bewegen op leren?*. Bewegenwerkt.nl. Geraadpleegd op 29 januari 2025, van <https://bewegenwerkt.nl/participatie/veelgestelde-vragen/wat-is-het-effect-van-bewegen-op-leren>

Boom Management. (2021, 19 april). *Wat is intervisie?* Boommanagement.nl. Geraadpleegd op 19 januari 2025, van <https://boommanagement.nl/artikel/intervisie-wat-is-het/>

Bouwman, A. (2021, 14 september). *Instructie voor kleuters – Tips en voorbeelden*. Wij-leren.nl. Geraadpleegd op 26 januari 2025, van <https://wij-leren.nl/instructiemodel-bij-kleuters-voorbeelden-tips.php>

Fullan, M. (2007). *The new meaning of educational change*. Teachers College Pres

Kennisrotonde. (2019). *Heeft buiten leren bij natuuronderwijs effecten op de ontwikkeling van kinderen in de basisschoolleeftijd? Zo ja, wat zijn die effecten?*. Kennisrotonde.nl. Geraadpleegd op 30 januari 2025, van <https://www.kennisrotonde.nl/sites/kennisrotonde/files/migrate/PDF-voor-website-Kennisrotonde-antwoord-VRAAG-698.pdf>

Klaver, E. (2021). *Werken zonder methode?*. Kleuteruniversiteit.nl Geraadpleegd op 31 januari 2025, van <https://kleuteruniversiteit.nl/2021/12/werken-zonder-methode/>

Klootwijk, D. (2016). *Competentiegevoel van leerkrachten voor het geven van muzikles in het PO*. [Afstudeeronderzoek, Universiteit van Amsterdam]. Geraadpleegd op 18 januari 2025, van <https://www.basisschoolmuziek.nl/wp-content/uploads/2018/03/competentiegevoel-van-leerkrachten-voor-het-geven-van-muzikles-in-het-po-2016.pdf>

Leraar 24. (2021, 3 juni). *Vier technieken om orde te houden in de klas*. Leraar24.nl. Geraadpleegd op 12 december 2024, van <https://www.leraar24.nl/105709/vier-technieken-om-orde-te-houden-in-de-klas/>

Marell, J., & de Vaan, E. (2023). *Praktische didactiek voor Natuur & Techniek*. Uitgeverij Coutinho

Meurs, H. (2023). Benut handpop als pedagogische hulp. *Vakblad vroeg. 40(lente)*. 4-6. Geraadpleegd op 18 januari 2025, van <https://www.vakbladvroeg.nl/wp-content/uploads/2023/03/VROEG-nr.-1-2023.pdf>

School & Veiligheid (2022, 1 november). *Omgaan met lastig gedrag van leerlingen in de klas*. Schoolveiligheid.nl. Geraadpleegd op 12 december 2024, van <https://www.schoolveiligheid.nl/kennisbank/omgaan-met-lastig-gedrag-van-leerlingen-in-de-klas/#rood1>

SLO. (2019, 20 oktober). *Leerplankader kunstzinnige oriëntatie, leerlijn muziek*. SLO.nl. Geraadpleegd op 18 januari 2015, van <https://www.slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/kunst-cultuur/leerplankader-kunstzinnige-oriëntatie/leerlijnen/muziek/>

Stevens, L. (2004). *Zin in school*. Uitgeverij CPS

Tremio, K. (2022, 6 januari). *Zo werk je als docent aan persoonlijke ontwikkeling*. Onderwijsvanmorgen.nl. Geraadpleegd op 24 januari 2025, van <https://www.onderwijsvanmorgen.nl/zo-werk-als-docent-aan-persoonlijke-ontwikkeling/>

Universiteit Gent. (2024, 29 april). *Hoe stem je verwachtingen over de stage af met de student en hoe leg je de begeleiding vast?*. Onderwijstips.ugent.be. Geraadpleegd op 30 januari 2025, van <https://onderwijstips.ugent.be/nl/tips/hoe-stem-je-verwachtingen-over-de-stage-af-met-de/>

Van der Sanden, J. (2017). *Het vergroten van de actieve woordenschat door middel van interactief voorlezen* [Avans Hogeschool]. Avans. Geraadpleegd op 3 oktober 2024, van file:///C:/Users/thzyl/Downloads/file_b5ee758f-56f9-45b9-8876-e410e3f4a582_Pos-Sanden.pdf

Van der Veen, A. (2019). *Het begint met een goede visie*. Geraadpleegd op 30 januari 2025, van <https://www.bmc.nl/actueel/het-begint-met-een-goede-visie>

Veenker, H., Steenbeek, H., van Dijk, H., & van Geert, P. (2017). *Talengerichte ontwikkeling op de basisschool*. Uitgeverij Coutinho.

Vriendelijk orde houden (z.d.). *Verwachtingsmanagement*. Vriendelijkordehouden.nl. Geraadpleegd op 12 december 2024, van <https://www.vriendelijkordehouden.nl/cursus-vriendelijk-orde-houden-in-de-klas/zelfstudie/duidelijk/verwachtingsmanagement/>

Wij leren (2024, 17 augustus). *De onderzoekende houding van leraren: sleutel tot professionele groei en onderwijsverbetering*. Wij-leren.nl. Geraadpleegd op 23 januari 2025, van <https://wij-leren.nl/onderzoekende-houding-leraren.php>

Zijlstra, R. (2023, 1 juni). *Acht tips voor een ontspannen wisselmoment*. Aob.nl. Geraadpleegd op 3 februari 2025, van <https://www.aob.nl/actueel/artikelen/acht-tips-voor-een-ontspannen-wisselmoment/>

Bijlage

Bijlage 1: Formulier 'contact' met kinderen

Datum	06-01-2025	07-01-2025	14-01-2025	20-01-2025	21-01-2025
Naam leerling					
Leerling 1					
Leerling 2					
Leerling 3	"		"		
Leerling 4					"
Leerling 5					
Leerling 6	"				
Leerling 7					
Leerling 8					
Leerling 9		"			
Leerling 10					
Leerling 11					
Leerling 12					
Leerling 13					
Leerling 14					
Leerling 15					
Leerling 16					
Leerling 17	"				
Leerling 18					"
Leerling 19					
Leerling 20					
Leerling 21					
Leerling 22					
Leerling 23					
Leerling 24					

Leerling 25	III	II	III	II I	III
Leerling 26	III	III	III	II	III
Leerling 27	II III	III	III	III	III
Leerling 28	II	II	III	III	II
Leerling 29	II	II	III	II	III
Leerling 30	III	III	II	III	III
Leerling 31	I	II	II	III	II
Leerling 32	I	III	III	III	III
Leerling 33	III	III	III	III	III

In het document zijn de namen van de leerlingen vervangen door 'leerling [nummer]'. Dit i.v.m. de AVG.

Bijlage 2: Beoordelingsformulier coach

Bijlage 6: Beoordelingsformulier coach – praktijkbeoordeling PBDB23WP4

Naam Student:	Thomas Zylstra	Studentnummer:	271593
Coach:	Geja Rosing	Werkplekbegeleider:	Derrick Manzanares

In onderstaande tabellen kunt u per leeruitkomst een cijfer en/of feedback geven. Bij onvoldoende of goed kunt u naast de leeruitkomst een toelichting geven. De totaalcijfers per rol zijn een gemiddelde van de leeruitkomsten van die rol. Het praktijkcijfer (p.3) bestaat uit een gemiddelde van de rol pedagoog, didacticus en onderzoeker en verbinder, waarbij voor een voldoende eindbeoordeling iedere rol met minimaal een 5,5 beoordeeld moet zijn. Op de rol van de beïnvloeder geeft u de student feedback op zijn gekozen persoonlijke leerdoel en/of leeruitkomst.

Voor een toelichting op de leeruitkomsten verwijzen wij u naar [bijlage 5](#) van de handleiding werkplekleren WP4.

De pedagoog		
Gebied dat aandacht nodig heeft	Leeruitkomst	Gebied waar uitgedaan wordt
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar creëert, in samenwerking met anderen, een veilige, gezonde en ondersteunende leer- en leefomgeving die uitgaat van diversiteit, waarin de focus ligt op de groep als geheel.	<u>Thomas doet alles in overleg met de coach en collega's. van de school, rekening houdend met de interesse en niveau van de kinderen. Hij sluit aan waar de leerkracht mee bezig is -</u>
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar past theoretische kennis over ontwikkelings- en pedagogische theorieën toe. In het eigen handelen, met betrekking tot de groep, de leerling en de schoolomgeving.	<u>Thomas is heel doordacht bezig met het voorbereiden en uitvoeren van zijn lessen</u>
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar voert onderbouwde interventies uit op individueel en (sub)groepsniveau, gebaseerd op gesignaleerde onderwijs behoeften van de leerlingen.	<u>Thomas weet heel goed wat goed gaat en waar zijn verbeterpunten liggen</u>
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar maakt onderbouwde keuzes in de omgang met leerlingen stimuleert zo de ontwikkeling van zelfverantwoordelijk leren door leerlingen te betrekken bij hun leerproces	<u>Thomas weet goed hoe hij de kinderen moet benaderen. Hij heeft goed zicht op wat het individuele kind nodig heeft.</u>
4/5	6/7	8/9/10
Totaalcijfer Pedagoog: <u>8,5</u>		
Gemiddelde van de bovenstaande leeruitkomsten		

De didacticus		
Gebied dat aandacht nodig heeft	Leeruitkomst	Gebied waar uitgedaan wordt
Vakinhoudelijk bekwaam		
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar beheerst de inhoud van zijn onderwijs en staat boven de leerstof.	<u>Thomas is kritisch op zichzelf hoe hij les geeft, de inhoud van de les, hoe de kinderen reageren en de kinderen moet benaderen</u>
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar maakt onderbouwde keuzes in de samenstelling van onderwijs op kenmerken: samenhangend, betekenisvol en afstemming op de doelgroep.	<u>Thomas sluit goed aan bij wat de groep nodig heeft</u>
Vakdidactisch bekwaam		

-	v	+
	De werkplekbekwame leraar bereidt zijn onderwijs voor door selecteren van werkvormen en materialen om de (door anderen gestelde) leerdoelen te realiseren.	Thomas geeft alle lessen (dagdelen/dag) om zo nog beter zijn doelen te bereiken-
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar organiseert, met gebruik van verschillende leermiddelen, onderwijsactiviteiten en voert deze uit met aandacht voor talentkrachtige didactiek.	Thomas brengt afwisseling in zijn lessen d.m.v allerlei leermiddelen en andere hulpmiddelen ook digitaal
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar stelt zijn onderwijs cyclisch bij, op basis van zelf verzamelde gegevens en eigen analyse van de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen.	Thomas is serieus met zijn stage/vak bezig. Zoals voorbereiding, uitvoering, planning en evaluatie en feedback-
4/5	6/7	8/9/10
Totaalcijfer Didacticus: <u>8,5</u>		
Gemiddelde van de bovenstaande leeruitkomsten		

De onderzoeker		
Gebied dat aandacht nodig heeft	Leeruitkomst	Gebied waar uitgeblonken wordt
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar laat in zijn werk een houding zien gericht op ontwikkeling van zichzelf en het onderwijs, met name door nieuwsgierig en kritisch te zijn en te willen begrijpen.	Zie vorige
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar zet onderzoekend vermogen in om zich als leraar te ontwikkelen en bij te dragen aan de ontwikkelingen in zijn groep (en school).	Thomas probeert ook goed de leerling te begrijpen door observatie en daarna te geven wat noodzakelijk is
4/5	6/7	8/9/10
Totaalcijfer Onderzoeker: <u>8,5</u>		
Gemiddelde van de bovenstaande leeruitkomsten.		

De verbinder		
Gebied dat aandacht nodig heeft	Leeruitkomst	Gebied waar uitgeblonken wordt
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar werkt samen met medestudenten en opleiders, collega's en opvoeders ten behoeve van zijn professionele ontwikkeling.	Thomas werkt in goed overleg samen met de coach en andere leerkrachten. Hij heeft verschillende gesprekken gevoerd voor zijn onderzoek (woordenschatontwikkeling) Hij bezoekt teamvergaderingen, studiedagen en oudergesprekken van school. Ook is hij aanwezig bij vieringen
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar werkt samen met de coach en de collega's van de school, om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen	Zie boven
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar heeft kennis van en betreft onder begeleiding van de coach, opvoeders bij de ontwikkeling van de leerlingen.	Zie boven

-	v	+
	De werkplekbekwame leraar zet de externe leeromgevingen in bij het stimuleren van de ontwikkeling van leerlingen.	Thomas gebruikt ook kennis van derden (zoals kennissen, bieb, sport, zijn werk bso.)
4/5	6/7	8/9/10
Totaalcijfer Verbinder: <u>8,5</u>		

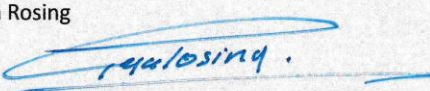
De beïnvloeder		
Gebied dat aandacht nodig heeft	Leeruitkomst	Gebied waar uitgeblonken wordt
-	v	+
	De werkplekbekwame leraar integreert zijn visie op onderwijs en samenleving in zijn handelen in de groep en in overleg met collega's. Hij houdt daarbij rekening met de diversiteit van de ander (leerling/collega).	Thomas houdt rekening met niveau, interesse en gedrag van het kind. - Hij doet al zijn lessen in overleg met de leerkracht, zoekt uitdaging in zijn lessen (leuke ideeën). - Gaat met zijn feedback aan de slag - Observeert de kinderen goed
Feedback Beïnvloeder:		

De student	Ja
De student heeft een proactieve houding.	Ja
De student toont initiatief.	Ja
De student komt afspraken na.	Ja
De student heeft overgangen verzorgt en acht dagdelen en vier hele dagen lesgegeven.	Ja
Ziet u in deze stagiair na het doorlopen van de opleiding een toekomstige collega die bij u in de organisatie kan functioneren?	Ja
Hetgeen door de student beschreven is in het ontwikkelverslag is een waarheidsgetrouwe weergave.	Ja

In onderstaand vult de student de gegeven lessen en leeractiviteiten in.

De student geeft in PBDB23WP4 lessen of leeractiviteiten waarbij de overgang tussen twee of meerdere lessen/ leeractiviteiten aan de orde is, ter voorbereiding op het geven van dagdelen/ hele dagen.	Ja/
De student geeft minimaal 8 dagdelen en 4 hele dagen les en verzorgt de lessen of leeractiviteiten van verschillende vakgebieden en daarbij wordt gebruikgemaakt van de IGDI-matrix, in ieder geval gedurende de eerste 9 weken van deze stage.	
Omschrijving van de les of leeractiviteit (vooraf in te vullen door student)	Datum:
1. Les Prinsjesdag (burgerschap)	10-09-2024
2. Prentenboek – Mag ik meedoen (taalontwikkeling)	23-09-2024
3. Stop. Hou op met.. (vreedzaam)	24-09-2024
4. Ruimtelijke begrippen (rekenen)	30-09-2024
5. Doortellen (rekenen)	01-10-2024
6. Prentenboek – Floddertje (taalontwikkeling)	07-10-2024
7. We maken het weer goed (vreedzaam)	08-10-2024
8. Prentenboek – Een jurk met zakken (taalontwikkeling)	14-10-2024

9. Om de beurt (vreedzaam)	15-10-2024
10. Tegenstelling (taalontwikkeling)	15-10-2024
11. De eerste of de laatste (rekenen)	21-10-2024
12. Prentenboek – Twee vechtende eekhoorntjes (taalontwikkeling)	22-10-2024
13. Het kort-lang museum (rekenen)	04-11-2024
14. De los-het-op-kaart (vreedzaam)	05-11-2024
15. Prentenboek – Hoe wordt het in de tekst gezegd (taalontwikkeling)	05-11-2024
16. Prentenboek – Wat betekent de tekst (taalontwikkeling)	12-11-2024
17. Bim bam bom – Draai je hand maar om (rekenen)	18-11-2024
18. Prentenboek – Het huis van Sinterklaas (taalontwikkeling)	18-11-2024
19. Bim bam bom – Draai je hand maar om – vervolg (rekenen)	25-11-2024
20. Zo praten wij met elkaar (vreedzaam)	26-11-2024
21. Rijmen (taalontwikkeling)	26-11-2024
22. Rijen vormen (rekenen)	02-12-2024
23. Zinnen maken in de context (taalontwikkeling)	03-12-2024
24. Praten met je lichaam (vreedzaam)	03-12-2024
25. Dag en nacht (aardrijkskunde)	09-12-2024
26. Zinnen maken in de context – kerst (taalontwikkeling)	10-12-2024
27. Wat vind jij? (vreedzaam)	17-12-2024
28. Grappig tellen (rekenen)	17-12-2024
29. Bewegend leren (rekenen)	17-12-2024
30. Prentenboek – Wat zegt de tekst (taalontwikkeling)	06-01-2024
31. Prentenboek – Hoe wordt het in de tekst gezegd (taalontwikkeling)	07-01-2024
32. Prentenboek – Wat betekent de tekst (taalontwikkeling)	14-01-2024
33. Tegenstelling in de muziek (muziek)	06-01-2024
34. Bloksamenvatting (vreedzaam)	07-01-2024
35. Blij (vreedzaam)	14-01-2024
36. Raad hoeveel zonder te praten (rekenen)	20-01-2024
37. 2-4-6-8-10 (rekenen)	21-01-2024
38. Verdrietig (vreedzaam)	21-01-2024

Praktijkcijfer PBDB23WP4: Het eindcijfer bestaat uit een gemiddelde van de rol pedagoog, didacticus en onderzoeker en verbinder, waarbij voor een voldoende eindbeoordeling iedere rol met minimaal een 5,5 beoordeeld moet zijn	8,5/9
Feedback van de coach: Thomas is erg serieus met zijn vak bezig. Hij is erg rustig en bedachtzaam. Zijn lesvoorbereidingen zien er prima uit (Edi model) en de lesinhoud is afwisselend. Hij observeert goed en ziet de verschillen in kinderen en wat ze nodig hebben voor een positieve ontwikkeling. Thomas heeft de afgelopen periode hard gewerkt aan zijn tonatie in zijn stem, mimiek en gestiek, stemtempo en tempo in zijn les. Hij heeft hierin progressie gemaakt. Het zingen van liedjes gaat nog steeds moeizaam. Actie: Kijken hoe hij dit kan ontwikkelen of andere middelen gebruikt om muzieklessen te geven. De samenwerking met Thomas was zeer prettig en ik wens hem veel succes met zijn Lio-stage het komende half jaar. Groet, Geja Rosing 	

De coach wordt verzocht voor PBDB23WP4 een eindbeoordeling in te vullen en deze beoordelingen te mailen naar de werkplekbegeleider én de student voor de geldende deadline, te vinden in het tentamenrooster van de student. Dit is onder andere voorwaardelijk om een voldoende beoordeling te kunnen krijgen op het eindproduct.

Bijlage 3: Stagebezoekformulier

Student: Thomas Zylstra
Coach: Geja Rosing

Werkplekbegeleider: MADH
Datum: 5 nov. 2024

Observatie

Tijd: 12.45 Vak/leergebied: oplossingsgericht werken. Groep(en): 1/2
Aantal lln.: 30 Evt. bijzonderheden: : Samenwerken/aangeven als je iets wel/niet leuk vindt.

De lesmatrix is 24 uur of eerder verzonden naar werkplekbegeleider

Observatie:

Je begint eerst met het herhalen van wat de luisterhouding ook alweer is.
Je spreekt heel monotoon. Misschien wat meer tempo?
Je straalt rust uit.

- Studie- stagebegeleider – Tops van de les:

Tops:

Voorkennis activeren: Je geeft aan dat ze eerst moeten nadenken over de vraag, en daarna pak je een beurtstok.

Je handelt meteen als een leerling niet betrokken is.

Je spreekt heel rustig en kalm.

Je herinnert de leerlingen eraan dat ze hun vingers niet hoeven op te steken, omdat je gebruikmaakt van beurtstokken.

Je doet een begrip-check en koppelt de lesstof steeds weer terug naar de vorige les.

Je herinnert de leerlingen eraan waarom het belangrijk is om naar elkaar te luisteren tijdens het voordoen van een werkvorm.

- Studie- stagebegeleider – Groeipunten n.a.v. de les:

Groeipunten: Intonatie.

Gesprek Coach - Werkplekbegeleider

- Hoe verloopt de stage? (Heeft de student het naar haar/zijn zin?)

Pakt feedback op. Overgangen gaat goed. Je inzet is goed, je verzorgdheid van de lessen. Inhoud van de les is heel goed.

- Tops van de les:

Tops: Je hebt goed nagedacht over de inhoud.

- Groeipunten van de les:

Groeipunten: meer intonatie, meer accenten. Meer energie.

- Waar liggen de groeipunten binnen de stageontwikkeling?

Groeipunten stageontwikkeling:

- Waar zou de coach de student op dit moment op beoordelen (o/m/v/rv/g)?

Beoordeling coach: ruim voldoende.

- Wat heeft de student nodig om te groeien?

Intonatie, wat pit in; kort krachtig en duidelijk.

- Aan te vullen onderwerpen vanuit de coach...

Gespreksonderwerpen Student – Werkplekbegeleider

→ Student AANVULLEN

- Welke tops en groeipunten heeft de student/werkplekbegeleider gezien in de gegeven les?
- Tops:
 - Uit de les kwam feedback vanuit mijn werkplekbegeleider. Dit ging vooral over mijn monotone stem.
 - Zorgen voor meer tempo in de les
- Groeipunten:
 - Ik kan nog wat meer energie, intonatie en accenten tonen tijdens de les. Dit kan bijvoorbeeld bij het benoemen van het doel, het voorlezen (stemgebruik) of het spelen van een les van drama.
- Welke tops zijn er binnen de stageontwikkeling?
 - Ik handel direct als ik zaken zie waarvan ik vind dat die niet horen
 - Ik pas de feedback die ik krijg direct toe.
 - Ik kan mij redelijk goed inleven in de doelgroep
- Waar liggen de groeipunten binnen de stageontwikkeling?
 - Ik moet vooral werken aan mijn intonatie. Er moet wat meer pit in. Af en toe wat meer 'schijt' hebben en theater spelen.
 - Ook moet ik zorgen voor meer tempo in de les. Dit moet ik echt doen door de tijd goed in gaten te houden. En per onderdeel de tijd duidelijk na te streven en van te voren op papier te zetten.
 - Zingen (vooral door vaker te doen om dit te oefenen).
- Hoe zou de student zichzelf op dit moment op beoordelen (o/m/v/rv/g)?
 - Voldoende
 - Persoonlijk denk ik dat er nog wel meer inzit. Dit zit hem vooral in de verbeterpunten die eerder genoemd zijn en zijn aangedragen door mijn coach en de studie-stagebegeleider.
- Wat heb je nodig om te groeien?
 - Veel lessen geven
 - Ik wil ook proberen meer verschillende lessen te geven. En ook een keer een les drama (ook al doe ik dat wel een beetje met Vreedzaam) en muziek geven. Buiten mijn comfortzone, maar dat is juist de reden dat ik heb gekozen voor de kleuters.
- ... Aan te vullen onderwerpen vanuit de student

Gespreksverslag:

De student maakt hieronder een verslag van bovenstaande gesprekspunten. Het stagebezoekformulier wordt door de student gebruikt voor zijn ontwikkeling (*in portfolio/open datapunt/in relatie tot het plan van aanpak/ontwikkelplan...*)

Gespreksverslag:

Op dinsdag 5 november heb ik bezoek gehad van mijn coach van de Hanzehogeschool. Dit was het eerste bezoek van mijn coach. Ik vond het een fijn, open en positief gesprek.

Het gesprek begon met de gegeven les. Hoe ik dat heb ervaren en hoe mijn coach hier tegenaan keek. Er was wel een verschil van inzicht. Ik vond dat ik de les niet helemaal heb gedraaid zoals in de lesvoorbereiding, mijn coach vond echter dat ik de stappen had doorlopen en dat het uiteindelijke lesdoel gehaald is. Over de feedback waren we gelijkgestemd. Er zijn veel positieve punten te noemen, zoals: dat ik rustig en kalm ben, ik handel bij leerlingen die niet betrokken zijn, ik een goede manier had om de voorkennis te activeren en ook een goede begrip-check en koppelt dit terug naar de eergaande

lessen. Zelf had ik niet door dat ik tijdens deze les onbewust zoveel had gedaan. Het is daarom wel fijn dat er eens iemand komt kijken die je als persoon en leerkracht helemaal niet kent. Fijn dat de coach zoveel positief wist te noemen. Zelf (en achteraf mijn coach ook) vond ik wel dat het een rumoerige les was, dit kwam ook door de constante wisselingen van leerkrachten en in en uit geloop van verschillende leerkrachten.

Kort terugkijkend had ik misschien voor de les nog wel kunnen aangeven dat we nog één les moesten doen en we daarna weer konden spelen (verwachtingen uitspreken). Dit was ook één van mijn verbeterpunten van vorig jaar. Verbeterpunten tijdens deze les die mijn coach aangaf zijn vooral intonatie en tempo in de les. Beiden horen misschien ook wel bij elkaar. Als ik wat meer tempo in de les kan krijgen zal ik ook minder nadenken over mijn intonatie en zal dit onbewust wel zorgen voor wat meer pit. Met deze verbeterpunten ben ik het ook roerend eens. Ik weet ook dat dit mijn verbeterpunten zijn.

Hier aan werken wil ik vooral doen tijdens lessen zoals het voorlezen, lessen Vreedzaam (met de handpoppen). Tijdens de overige lessen wil ik dit ook doen maar is het voor mij denk ik lastiger om toe te passen. Hiervoor wil ik mijn coach ook om advies vragen en goed de lessen die mijn coach geeft te observeren.

Gemaakte afspraken:

Afspraken:

Mocht er wat zijn kan in contact opnemen met mijn studie-stagebegeleider.

Er zijn verder geen afspraken gemaakt.

Bijlage 4: Lesvoorbereidingsformulier (met feedback)

Verkorte lesmatrix volgens het Interactieve Gedifferentieerde Directe Instructiemodel (IGDI), voorbereiding les of leeractiviteit in te vullen door de student.

Feedback formulier (laatste kolom) in te vullen door de coach/oplis/werkplekbegeleider

Gegevens student		Gegevens Basisschool	
Datum	19-11-2024	Naam school:	SWS Oostermeer
Naam:	Thomas Zylstra	Plaats:	Gieterveen
Studentnummer:	271593	Coach:	Geja Rosing
Periode:	Periode 1	Groep:	1-2
Klas:	V2D	Aantal leerlingen:	31
Werkplekopdracht:			

Voorbereiding	Feedback Coach
Lesdoel(en) SMART omschrijven - Procesdoel - Productdoel	Doel: De leerlingen leren om de beurt vertellen en luisteren.
Persoonlijke doel(en) SMART omschrijven - aandachtspunten voor feedback	Ik wil tijdens de les tempo houden in de les. Dit wil ik doen door mijn normale 'volwassen' stem te gebruiken, maar dit wel te doen op het niveau van de leerlingen.
Organisatie - hulpmiddelen - instructie - werkvorm	Hulpmiddelen: handleiding, voorwerpen voor in de verteldoos (bal, dobbelsteen, banaan, flesje water, potlood), verteldoos Organisatievorm: kring Werkvorm: tweetallen

IGDI	Tijd	I	II - III	IV - V	Feedback Coach
		Namen leerlingen:	Namen leerlingen:	Namen leerlingen:	

Pedagogische Academie Hanzehogeschool Groningen, lesmatrix fase werkplekbegeleider

① Start van de les - les/leerdoel - beginsituatie - terugblik (fase 1) - oriëntatie (fase 2)	2 min	Doel: Aan het eind van de les kunnen de leerlingen om de beurt vertellen en luisteren. Opwarmer: - De leerlingen zitten in de kring. Ik heb de Vreedzaam Schoolbal en maak een geluid. De leerlingen luisteren en doen het geluid na. Hierna geef ik de bal door aan een leerling en die doet hetzelfde (maximaal vier leerlingen). Beginsituatie (voorkennis ophalen): - Waar hebben we het in het vorige blok van Vreedzaam over gehad? Wat weet je nog? Om de beurt, opstekers, afkoelen etc. - Wat zie je op de illustratie? Vertellen en luisteren!	→ goed even terughalen
② Uitleg (fase 3) - leerstof aanbieding in kleine stapjes - concrete voorbeelden - hardop denken - uitleg - demonstratie	3 min	Aan het eind van de les kunnen de leerlingen om de beurt vertellen en luisteren. Instructie concept: - Vertellen: iets zeggen zodat iemand anders weet wat jij denkt of hebt meegemaakt - Luisteren: Luisterhouding (ogen open, oren open, mond op slot en handen op schoot). Instructie vaardigheid: - Je moet goed luisteren (dit kan alleen als je in de luisterhouding zit). - Opnemen en onthouden wat iemand zegt. - Vertellen: iets duidelijk vertellen.	
Begeleid inoefenen (fase 4) Zelfstandige verwerking (fase 5a/5b) - basisstof - herhalingsstof - verrijkingsstof - servic rondjes	15 min	Begeleide inoefening: IK -> Ik pak de verteldoo's erbij. In deze door zitten allemaal voorwerpen die ik interessant en leuk vind. Ik vertel duidelijk en kort waarom ik dit heb meegenomen. Hierna vraag ik aan verschillende leerlingen (a.d.h.v. beurstokjes) waarom ik deze voorwerpen heb meegenomen). WIJ -> Ik laat een aantal leerlingen (a.d.h.v. beurstokjes) iets vertellen over een voorwerp wat hun in hun hoofd hebben. Ik vraag aan een andere leerling om te herhalen wat de leerling heeft gezegd. JULIE -> Tweegesprek op tijd: Samen met een leerling ga ik het hebben over een onderwerp. Ik stel vragen over wat hij/zij heeft verteld. En ik vat dit samen. Hierna ben ik aan de beurt. JIJ -> In tweetallen draaien de leerlingen hun stoel naar elkaar toe. Zodat het duidelijk is welke twee leerlingen samen zijn. De leerlingen krijgen allemaal	→ leuke aanbieding goede oefeningen.

		hetzelfde onderwerp: eten. Ze bedenken iets wat ze lekker vinden. En vertellen hierover. (verder de stappen van fase 'jullie'). Dit doen ze 15 seconden. En dan wisselen ze.	
		Zelfstandige verwerking (fase 5a) Korte instructie (fase 5a/b) Zelfstandige verwerking	Verlengde instructie (fase 5b) Zelfstandige verwerking
③ Evaluatie (fase 6) - leerdoelen - lesverloop/ processen - terug- en vooruitblik Afsluiting/ lesovergang (fase 7)	5 min	Vragen aan de leerlingen: - Wat hebben we gedaan? - Wat heb je geleerd? Geef een opsteker over wat de leerlingen allemaal hebben geleerd dit blok. Na de les gaan de leerlingen nog een taak doen of spelen. Dit begeleid ik ook.	

Evaluatie	Door de student	Door de coach
Korte beschrijving bij de drie lesfasen Interpretatie van sterke en verbeter punten - Wat ging goed; waardoor ging het goed - Wat was nog moeilijk; oorzaken beschrijven		<i>heerke/ goede les. Goed dat je de kinderen nu aan- spreekt op gedrag! Blijf vooral praten op je normale spraaktempo. Coöperatieve werkvormen → goed.</i>
Alternatieven/ conclusie - Wat betekent dat voor de volgende les? - Theorieverwijzing - Indicatoren		<i>prima aanbieding + afspraken. Zeer effectief, ook al is het niet altijd te controleren, maar ze oefenen en zijn bezig. Werkt goed voor de grote kring in de middag.</i>

Pedagogische Academie Hanzehogeschool Groningen, lesmatrix fase Werkplekbezoek

Bijlage 5: Lesvoorbereidingsformulier (vragen stellen)

Verkorte lesmatrix volgens het Interactieve Gedifferentieerde Directe Instructiemodel (IGDI), voorbereiding les of leeractiviteit door de student. in te vullen

Feedback formulier (laatste kolom) in te vullen door de coach/oplis/werk[plek]begeleider

Gegevens student		Gegevens Basisschool	
Datum	06-01-2025	Naam school:	SWS Oostermoer
Naam:	Thomas Zylstra	Plaats:	Gieterveen
Studentnummer:	271593	Coach:	Geja Rosing
Periode:	Periode 2	Groep:	1-2
Klas:	V2D	Aantal leerlingen:	30
Werkplekopracht:			

Voorbereiding	Feedback Coach
Lesdoel(en) SMART omschrijven - Procesdoel - Productdoel	Doel: De leerlingen kunnen na het voorlezen van het boek 'Kikker in de kou' vertellen wat er in het begin, midden en aan het eind van het verhaal gebeurt en kan het verhaal navertellen. Doel: De leerlingen leren begrijpend te luisteren zodat ze kunnen benoemen wat er in de periodes in het verhaal gebeurt.
Persoonlijke doel(en) SMART omschrijven - aandachtspunten voor feedback -	Ik wil tijdens mijn les, tijdens het voorlezen gebruik maken van verschillende stemhoogtes/stemmetjes. Op deze manier kan er door leerlingen onderscheid worden gemaakt tussen de personages en maakt het, het luisteren naar het verhaal leuker. Daarnaast wil ik tijdens de les bepaalde woorden en zinnen aanduiden door wat meer mimiek te tonen.
Organisatie - hulpmiddelen - instructie - werkvorm	Hulpmiddelen: prentenboek, setje kaarten en A3 papier Organisatievorm: kring

IGDI	Tijd	I	II - III	IV - V	Feedback Coach
Start van de les - les/leerdoel	5 min	Namen leerlingen: Doel: De leerlingen kunnen na het voorlezen van het boek 'Kikker in de kou' vertellen wat er in het begin, midden en aan het eind van het verhaal gebeurt en	Namen leerlingen:	Namen leerlingen:	— prima doel

Pedagogische Academie Hanzehogeschool Groningen, lesmatrix fase werkplekbekwaam

- beginsituatie - terugblik (fase 1) - oriëntatie (fase 2)	kan het verhaal navertellen.	Beginsituatie (voorkennis ophalen): - Ik laat de voorkant van het boek zien. - Ik vraag aan de leerlingen wat ze zien. - Waar denk je dat het boek over gaat als je het ziet?	goed met de stoffjes. goede vragen						
② Uitleg (fase 3) - leerstof aanbieding in kleine stapjes - concrete voorbeelden - hardop denken - uitleg - demonstratie	2 min	Instructie concept: navertellen = zeggen wat er gebeurt, wat je hebt gehoord of ziet. Instructie vaardigheid: - Hiervoor moet je: goed luisteren naar het verhaal (anders kan je het niet vertellen aan iemand) - Je moet weten wat er gebeurt in het begin, midden en in einde van het verhaal - Maar... als iemand iets uitlegt of voordraagt (juf/meester = ik). Moet je ook goed luisteren om het te begrijpen.	prima van te voren afspreken maken, wat je wilt zien						
Begeleid inoefenen (fase 4) Zelfstandige verwerking (fase 5a/5b) - basisstof - herhalingsstof - verrijkingsstof servicerondjes	20 min	Begeleide inoefening: IK -> prentenboek vertellen (regels afspreken -> gedrag v.d. leerlingen tijdens het voorlezen) WIJ -> vragen stellen aan de leerlingen over de inhoud van het boek over de inhoud van het boek etc. (beurtstokjes) - we gaan kijken wie er allemaal meedoen in het verhaal. JULLIE -> in de groepjes antwoorden de leerlingen op de vraag: welke vriendjes hebben kikker allemaal geholpen? Wat is er verandert in het verhaal? JU -> de leerlingen leggen de plaatjes op de juiste volgorde. Ik stel vragen over begin, midden en eind aan de leerlingen. Als ieder groepje klaar is maken we hiervan een poster. <table><tr><td>Zelfstandige verwerking (fase 5a)</td><td>Korte instructie (fase 5a/b)</td><td>Verlengde instructie (fase 5b)</td></tr><tr><td></td><td>Zelfstandige verwerking</td><td>Zelfstandige verwerking</td></tr></table>	Zelfstandige verwerking (fase 5a)	Korte instructie (fase 5a/b)	Verlengde instructie (fase 5b)		Zelfstandige verwerking	Zelfstandige verwerking	en wat er na de vertelling gedaan wordt.
Zelfstandige verwerking (fase 5a)	Korte instructie (fase 5a/b)	Verlengde instructie (fase 5b)							
	Zelfstandige verwerking	Zelfstandige verwerking							
③ Evaluatie (fase 6)	3 min	Vragen aan de leerlingen:							

-leerdoelen - lesverloop/ processen - terug- en vooruitblik		- Wat vond je het leukste aan het verhaal? - Wat heb je geleerd uit het boek?	
Afsluiting/lesovergang (fase 7)		Na de les gaan de leerlingen naar buiten. Ik begeleid de overgang naar het buiten spelen.	

Evaluatie	Door de student	Door de coach
Korte beschrijving bij de drie lesfasen Interpretatie van sterke en verbeter punten - Wat ging goed; waardoor ging het goed - Wat was nog moeilijk; oorzaken beschrijven		
Alternatieven/ conclusie - Wat betekent dat voor de volgende les? - Theorieverwijzing - Indicatoren		
Evaluatie op de les/leerdoelen uit de voorbereiding - Heb je de lesdoelen behaald? Ja/nee en waarom wel/niet? - Heb je de persoonlijke leerdoelen behaald? Ja/nee en waarom wel/niet?		

Feedback:

Goed dat je bespreekt tijdens vertelling wat niet het juiste gedrag (luisterhouding) is ^{stem} je tempo / stem ^{verschillen} gaat steeds beter, je kunt ook nog miniek en gestiek mee laten doen

14/10/2024

Bijlage 6: Knutselactiviteiten

Bijlage 6.1: Herfst: egel vouwen

Bijlage 6.2: Winter: tegenstellingen - kerstboom

Bijlage 7: Lesvoorbereiding Energyzer

Gegevens student		Gegevens Basisschool	
Datum	09-12-2024	Naam school:	SWS Oostermoer
Naam:	Thomas Zylstra	Plaats:	Gieterveen
Studentnummer:	271593	Coach:	Geja Rosing
Periode:	Periode 2	Groep:	1-2
Klas:	V2D	Aantal leerlingen:	32
Werkplekopdracht:			

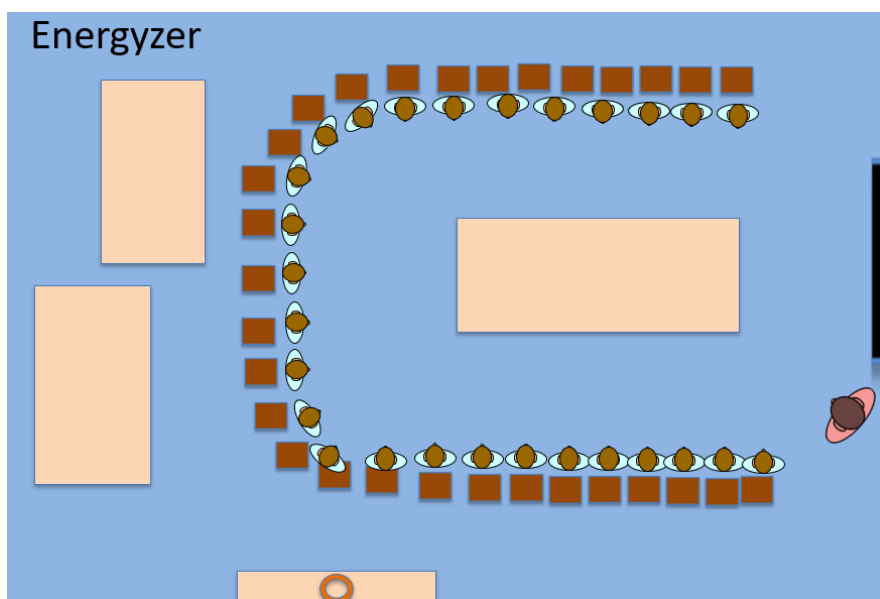
Vorbereiding		Feedback Coach
Lesdoel(en) SMART omschrijven -Procesdoel -Productdoel	Doel: Aan het eind van de les hebben de leerlingen gedanst en bewegingen nagedaan die in het filmpje voorkomen.	
Persoonlijke doel(en) SMART omschrijven - aandachtspunten voor feedback -	Ik wil tijdens de les duidelijk de verwachtingen uitspreken wat de leerlingen moeten doen als het liedje klaar is. Dit geef ik voor het liedje aan.	
Organisatie -hulpmiddelen -instructie - werkvorm	Hulpmiddelen: digibord en YouTube link: https://www.youtube.com/watch?v=crYPWoUzszw Organisatievorm: kring	

IGDI	Tijd	I Namen leerlingen:	II -III Namen leerlingen:	IV - V Namen leerlingen:	Feedback Coach
① Start van de les - les/leerdoel - beginsituatie - terugblik (fase 1) - oriëntatie (fase 2)	1 min	Doel: Aan het eind van de les hebben de leerlingen gedanst en bewegingen nagedaan die in het filmpje voorkomen. Beginsituatie (voorkennis ophalen): - Welke dansbeweging ken je? - Wil je een dansbeweging doen en laten zien? - Ken je een leuk nummer om op te dansen?			
② Uitleg (fase 3) - leerstof aanbieding in kleine stapjes - concrete voorbeelden - hardop denken - uitleg - demonstratie	2 min	Instructie concept: Nagedaan: je doet de beweging ook na die ze in het filmpje doen Instructie vaardigheid: - Je luistert naar de instructie die ze in het filmpje geven - Je kijkt goed naar de bewegingen op het scherm - Je doet de bewegingen na - Je doet dit op het ritme van de muziek			
Begeleid inoefenen (fase 4) Zelfstandige verwerking (fase 5a/5b) - basisstof - herhalingsstof	2 min	Begeleide inoefening: De leerlingen gaan voor hun stoel staan. Ze kijken naar het digibord. Ik geef aan dat we een dans gaan doen en de leerlingen de bewegingen in het liedje na gaan doen.			

- verrijkingstof servicerondjes		Dit betekent: - Je luistert naar de instructie die ze in het filmpje geven - Je kijkt goed naar de bewegingen op het scherm - Je doet de bewegingen na - Je doet dit op het ritme van de muziek Ik start het filmpje. Ik let op de instructie vaardigheid. We gaan even een aantal minuten lekker bewegen. Ik geef aan: als het filmpje is afgelopen gaat iedereen weer stil op zijn stoel zitten.								
		<table><tr><td rowspan="2">Zelfstandige verwerking (fase 5a)</td><td>Korte instructie (fase 5a/b)</td><td rowspan="2">Verlengde instructie (fase 5b)</td></tr><tr><td>Zelfstandige verwerking</td></tr><tr><td></td><td></td><td>Zelfstandige verwerking</td></tr></table>	Zelfstandige verwerking (fase 5a)	Korte instructie (fase 5a/b)	Verlengde instructie (fase 5b)	Zelfstandige verwerking			Zelfstandige verwerking	
Zelfstandige verwerking (fase 5a)	Korte instructie (fase 5a/b)	Verlengde instructie (fase 5b)								
	Zelfstandige verwerking									
		Zelfstandige verwerking								
③Evaluatie (fase 6) -leerdoelen - lesverloop/ processen - terug- en vooruitblik	1 min	Vragen aan de leerlingen: - Welke beweging uit het filmpje ken je nog? Ik geef complimenten aan de leerlingen: - Wat hebben jullie goed meegedaan! - En wat hebben jullie mooie bewegingen gemaakt								
Afsluiting/ lesovergang (fase 7)		Na de energyzer gaan we rustig eten. Ik begeleid het eetmoment ook.								

Organisatieschets

De leerlingen staan in de kring. Het digibord is voor iedereen zichtbaar. Zelf sta ik naast het digibord zodat de leerlingen ook naar mij kunnen kijken en daar de dans kunnen laten zien.

Materiaal

Enkel een digibord is nodig voor de Energyzer.

In de link het filmpje van het nummer: <https://www.youtube.com/watch?v=crYPWoUzszw>

Variatie en differentiatiemogelijkheden

Variatie:

- De jongens en meiden om en om de beweging laten doen.
- De leerlingen mogen in het hele klaslokaal voortbewegen op de muziek
- Eventueel nog een ander nummer met alleen 'muziek' zodat de leerlingen zelf bewegingen kunnen uitvoeren.

Differentiatie:

- De muziek langzamer/sneller afspelen om het makkelijker/moeilijker te maken
- De muziek soms op pauze zetten zodat leerlingen dan stil moeten staan.
- De leerlingen klappen of stampen op het ritme van de muziek
- Als leerkracht met een instrument meespelen.

Reflectieformulier BISO

1. Evaluatie instructie van de bewegingsactiviteit:

Hoe verliep de instructie van de activiteit?

Wat ging goed?

Antwoord: Ik heb de activiteit duidelijk uitgelegd, waarom we het doen en wat het doel was. De leerlingen zaten in een hyper (december)bui. Om ze uit deze drukte te halen gingen we dansen.

Wat kon beter? Hoe ga je dit een volgende keer aanpakken?

Beschrijf hier verbeterpunten voor jezelf m.b.t. de instructie.

Antwoord: Ik heb eigenlijk geen zaken die ik anders zou doen bij de uitleg van de activiteit. De instructie was maar heel kort en de leerlingen wisten na het stellen van een controlevraag nog steeds wat ze moesten doen.

2. Evaluatie organisatie:

Hoe verliep de organisatie van de activiteit?

Wat ging goed? Was er voldoende beweging?

Antwoord: Alle leerlingen waren in beweging en hadden genoeg bewegingsruimte. Ze konden ook nog naar elkaar kijken en samen de bewegingen na doen. De organisatie is de kring waarin de leerlingen ook zaten. Dit zorgde voor een snelle overgang naar het dansen en ook weer om verder te gaan met het brood eten.

Wat kon beter? Hoe ga je dit een volgende keer aanpakken?

Beschrijf hier verbeterpunten voor jezelf als begeleider m.b.t. de organisatie.

Antwoord: De kring was een snelle variant om aan de slag te gaan. Tijdens het doen van het dansje kwam ik erachter dat niet alle leerlingen het digibord konden zien. De volgende keer zal ik het digibord iets hoger neerzetten of zeggen dat de leerlingen wat verder uit elkaar moeten gaan staan (verspreiden in het lokaal) voor meer ruimte en dus meer zicht. Ook stond er in het midden van het lokaal een tafel. Waardoor leerlingen niet alle bewegingen even goed konden uitvoeren.

3. Evaluatie lesinhoud:

Heb je je lesdoel bereikt? Was er voldoende beleving bij de kinderen?

Welke actieve werkvorm/energizer verliep het minst goed en welke aanpassingen zou je inhoudelijk doen voor een volgende keer?

Antwoord: Ik vind dat ik het lesdoel heb gehaald. Alle leerlingen hebben kunnen bewegen en hun energie er even uit kunnen dansen. Er was veel activiteit bij de leerlingen, dit duidde er voor mij op dat er genoeg beleving was bij de kinderen. Bij het eerste deuntje gingen de leerlingen al helemaal los. Veel kinderen herkenden ook het nummer, dit scheelde ook (in positieve zin).

Ik zou in de inhoud nog een aantal accenten kunnen leggen. Dit kan bijvoorbeeld zijn dat de leerlingen niet meezingen, maar zich focussen op het juist uitvoeren van de bewegingen. Of dat leerlingen zelf bewegingen mogen bedenken op het deuntje van de muziek.

4. Keuze 'BISO' activiteit:

Verantwoording gemaakte keuzes:

Verantwoord de keuze voor jouw 'BISO' activiteiten.

Antwoord: Ik heb gekozen voor deze energyzer omdat het kinderen direct 'aan' zet tot bewegen. Daarnaast vond ik het een mooie activiteit waarin zingen en dans terugkomen, de leerlingen komen van hun stoel en ze zijn gezamenlijk in een grote groep allemaal aan het dansen. Het is een activiteit die ook snel 'klaar' is en slechts drie minuten duurt. Je zou dit, als het nodig is, of het heel leuk gaat ook nog een tweede keer kunnen doen.

A. Verantwoord waarom jouw activiteit aansluit bij het niveau van de leerlingen (cognitief niveau / belevingswereld).

B. Verantwoord in hoeverre jouw activiteit een relatie heeft met de leerlijnen bewegingsonderwijs.

Antwoord:

A. Het nummer sluit op cognitief niveau aan bij de leerlingen. De bewegingen die de leerlingen moeten nadoen worden duidelijk uitgelegd en voor iedereen uit te voeren (strek je armen, maak vuisten, duim omhoog, kont naar achteren). Het gekozen nummer past bij de belevingswereld van de kinderen, in het filmpje zag je een bewegende pop die het dansje ook deed. De leerlingen raakten gestimuleerd door de beelden.

B. De activiteit sluit aan bij de leerlijn van bewegen op muziek. Hierbij gaat het om het uitvoeren van verschillende bewegingspatronen op de muziek. Dit hebben de leerlingen gedaan door na te doen wat er in het filmpje werd voorgedaan.

Peerfeedback

1. Wat vind je van de voorbereiding van de les? Zou jij deze les a.d.h.v. de lesmatrix kunnen geven? Zo ja/nee waarom?

Ik zou deze les absoluut kunnen geven aan de hand van de lesmatrix. Omdat alleen het digibord nodig is bij deze activiteit en de link naar het filmpje in de lesmatrix is opgenomen, vergt het weinig voorbereiding en is de les makkelijk te geven. Het liedje met de bewegingen zijn heel duidelijk, dus dit heeft ook weining uitleg nodig. Omdat de kinderen al in de kring zitten en daarna ook gaan eten in de kring, kun je de energizer makkelijk tussendoor doen.

2. Wat vind je van de activiteit als Energyzer?

Ik vind het een leuke activiteit als energyzer voor kinderen uit groep 1 en 2. Zij houden ervan om te bewegen. Deze energyzer is een mooie gerichte opdracht met dansen en zingen aan de hand van een liedjes met een filmpje. Mogelijk kennen een aantal kinderen het liedje en het dansje al. Kleuters houden van herhaling, dus dat is alleen maar goed. De kinderen die het voor het eerst doen kunnen kijken naar de kinderen die het liedje en het dansje al kennen. Het liedje is ook goed voor de uitbreiding van de woordenschat. Er worden veel lichaamsdelen in genoemd. De bewegingen zijn goed voor de motorische ontwikkelen. Ook zullen ze veel plezier hebben omdat het er best grappig uitziet als iedereen zo danst. Het is ook leuk om met elkaar allemaal hetzelfde te doen.

3. Welke feedback heb je op de les?

Tips: Ik weet niet of je zelf ook meedoet met de energyzer. Ik denk dat het goed is om zelf ook mee te doen, in ieder geval de eerste paar keer, zodat de kinderen ook bij jou kunnen zien wat de bedoeling is en misschien dat het een paar kinderen over de

streep trekt, die zelf nog niet zo goed durven. Als ze het al een paar keer gedaan hebben, weten ze het zelf heel goed en is meedoen waarschijnlijk niet meer nodig. Het is ook goed om de kinderen de observeren tijdens deze energyzer. Ik kan me voorstellen dat je veel verschillen ziet tussen de leerlingen, waar je misschien iets van kunt leren of wat inzichten oplevert.

Tops:

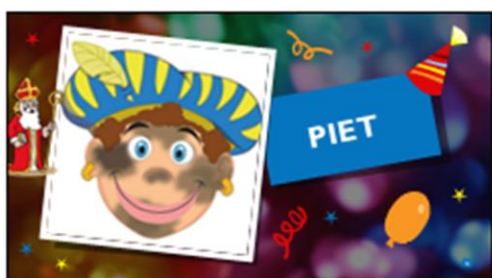
Het is een goed idee om de kinderen even wat te laten bewegen als ze druk zijn, zodat ze daarna rustig kunnen gaan fruiteten. Het is een leuk liedje met een filmpje erbij, heel duidelijk voor de kinderen. Ik vind het leuk dat je zang en dans combineert. De tijd is ook lang genoeg om echt even energie kwijt te raken maar het is niet te lang. Je kunt het makkelijk even tussen twee lessen/activiteiten in doen.

4. Eventuele (overige) aanvullingen:

Je hebt goede variatie en differentiatie mogelijkheden bedacht. Zeker als de kinderen het al een aantal keer hebben gedaan, is het goed om er wat variatie in aan te brengen. Je zou een kind misschien ook zelf bewegingen kunnen laten verzinnen op de muziek, die alle kinderen dan na moeten doen.

Bijlage 8: Digitale lessen

Bijlage 8.1: Les rijmen

Bijlage 8.2: Les zinnen maken

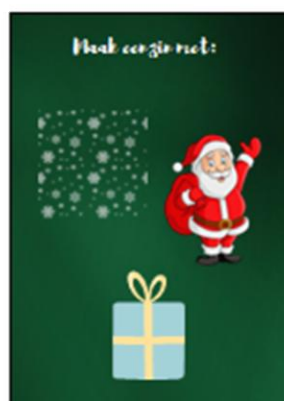
10

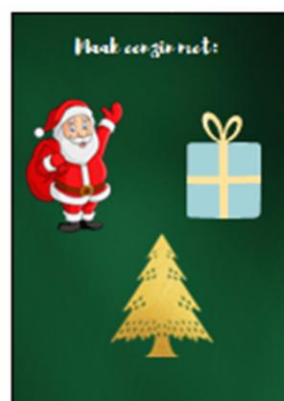
11

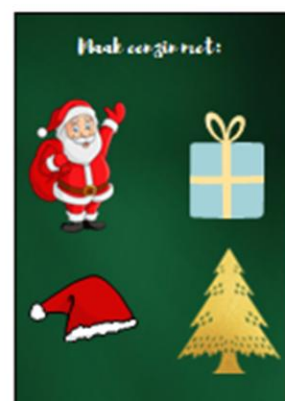
12

13

14

15

1

Bijlage 9: Uitgewerkte interviews O&O

Bijlage 9.1: Interview coach

Analyse van de huidige situatie

De woordenschatontwikkeling van de leerlingen hangt nauw samen met de omgeving waarin de school zich bevindt. Hoewel sommige leerlingen bovengemiddeld presteren, is het algemene niveau gemiddeld, met ruimte voor verbetering. Een belangrijke uitdaging ligt in de eerste levensjaren, waarin er thuis vaak onvoldoende spelenderwijs met taal wordt gewerkt. Dit kan een verschil maken in de startpositie van leerlingen.

Binnen de klas wordt dagelijks veel aandacht besteed aan woordenschat. Taal is verweven in alle aspecten van het onderwijs, vooral in de onderbouw, waar taal en rekenen sterk met elkaar zijn verbonden. Methodes zoals *Onderbouwd*, *Semsom* en *Vreedzaam* ondersteunen de taalontwikkeling. Hoewel veel gebeurt op het gebied van woordenschat, ontbreekt er bijvoorbeeld een woordmuur om thematische woorden zichtbaar en herhaalbaar te maken.

De betrokkenheid van ouders bij de taalontwikkeling is aanwezig, maar variabel. De school stimuleert ouderbetrokkenheid door boeken mee te geven en via projecten zoals boekruil en de bibliotheek. Toch is er onzekerheid of ouders altijd beschikken over de benodigde kennis en vaardigheden om hun kind optimaal te ondersteunen.

Gewenste situatie en verbeterpunten

Het streven is om leerlingen op verschillende niveaus een rijke woordenschat aan te bieden, waarbij veel aandacht is voor 'nieuwe' woorden. Een leerlinggericht aanbod, waarin woorden worden afgestemd op het niveau en de behoeften van de kinderen, staat centraal.

Concrete verbeteringen die gewenst zijn, omvatten:

- Het introduceren van een woordmuur met bijbehorende woordspellen om de zichtbaarheid en dynamiek van woorden in de klas te vergroten.
- Een vast ritme en patroon in woordenschatlessen, vergelijkbaar met andere vakken zoals begrijpend lezen en rekenen.
- Meer bewegend leren, zoals activiteiten waarbij leerlingen letters, kleuren of woorden zoeken tijdens het spel.
- Het gebruik van coöperatieve werkvormen om leerlingen samen actief met woorden aan de slag te laten gaan.
- Daarnaast is er behoefte aan een duidelijk stappenplan voor het aanleren van woordenschat. Dit plan moet gestructureerde lessen en praktische handvatten bevatten, zodat leerkrachten systematisch kunnen werken aan herhaling en uitbreiding van woordenschat.

Ondersteuning en uitdagingen

De leerkracht zou gebaat zijn bij een vorm van professionalisering op het gebied van woordenschatonderwijs. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van:

- Een duidelijke methode of trainingsprogramma.
- Meer kennis over het effectief inzetten van herhaling, bijvoorbeeld door liedjes en andere speelse activiteiten.

Uitdagingen liggen onder meer in het toepassen van methodieken zoals *Close Reading* en het organiseren van vakoverstijgende taalactiviteiten. Daarnaast wordt het belangrijk geacht dat de school een breed gedragen visie ontwikkelt op basisvaardigheden, waarbij woordenschatontwikkeling een prominente plek krijgt. Ook wordt gepleit voor meer zichtbaarheid van woorden door de hele school en mogelijk de inzet van externe ondersteuning.

Door te investeren in deze verbeterpunten en ondersteuning, kan de school een structurele impuls geven aan de woordenschatontwikkeling van alle leerlingen.

Bijlage 9.2: Interview taalcoördinator

Huidige situatie

De school hecht veel waarde aan taalonderwijs en richt zich met name op de eigen taalproductie van leerlingen. Het doel is dat kinderen hun gedachten zowel mondeling als schriftelijk helder kunnen uitdrukken. Hierbij ligt de nadruk op het gebruik van volzinnen, correct taalgebruik met leestekens, en het ontwikkelen van taalvaardigheid in lezen, schrijven en spreken. Thema's en creatieve opdrachten spelen hierbij een belangrijke rol.

Taalontwikkeling is geïntegreerd in vrijwel alle vakken. Naast de taalmethode zijn spelling, begrijpend lezen (waaronder Close Reading), en zelfs vakta (zaakvakken) verweven met taalvaardigheid. Toch is de samenwerking tussen docenten hierover beperkt. Er is sprake van enige afstemming, maar er wordt gewenst om dit structureler te maken, bijvoorbeeld via gezamenlijke supervisie.

De school zet sterk in op leesplezier als middel om taalachterstanden te verkleinen. Het idee is dat een hoger technisch leesniveau de taalvaardigheid positief beïnvloedt, omdat kinderen daardoor meer begrijpen van wat ze lezen. Hoewel er een duidelijke opbouw is in niveau, blijft het verbeteren van het technisch leesniveau een uitdaging, mede door een gebrek aan tijd en motivatie bij leerlingen om ook thuis te lezen.

Uit trendanalyses blijkt dat leerlingen over het algemeen goed scoren op spelling en begrijpend lezen, mede dankzij de hoge standaard van de gebruikte methode. Rekenen scoort iets lager. Woordenschatniveaus variëren sterk, vaak afhankelijk van de thuissituatie en de taalvaardigheid van ouders.

Ouders worden beperkt betrokken bij de taalontwikkeling. Leesouders ondersteunen bij activiteiten zoals bibliotheekbeheer en boekruil, en ouders van jongere leerlingen helpen bij het kiezen van boeken. Er is ruimte om deze betrokkenheid verder uit te breiden, bijvoorbeeld bij hogere groepen of via spreekbeurten en boekpresentaties.

Professionalisering van docenten op het gebied van taal wordt deels ondersteund. Er is recent een cursus Close Reading georganiseerd, en er komt een verdiepingscursus voor het hele team. Toch is er weinig structurele aandacht voor taal tijdens vergaderingen. Docenten geven aan dat het huidige taalaanbod in potentie sterk is, maar dat niet alles uit de methode wordt gehaald. Eindproducten, die vaak creatieve en leerzame doelen dienen, komen soms minder goed tot hun recht door tijdsdruk.

Gewenste situatie

De gewenste situatie omvat een duidelijkere structuur en samenwerking op het gebied van taalonderwijs. Leerkrachten willen specifieke lesdoelen, bijvoorbeeld voor woordenschat, waarin zaken zoals beeldspraak en grammaticale kennis (bijvoorbeeld overtreffende trap) expliciet aan bod komen. Daarnaast is er behoefte aan een systematische aanpak om de effectiviteit van lessen te vergroten.

Idealiter is het taalaanbod meer afgestemd op de niveaus van leerlingen in verschillende bouwen:

- Onderbouw: Focus op spelenderwijs leren, met rijke taalervaringen geïntegreerd in thema's en activiteiten.
- Middenbouw: Uitbreiding van woordenschat en aandacht voor lezen, met interactieve werkvormen zoals het bespreken van teksten en het maken van samenvattingen.
- Bovenbouw: Nadruk op zelfstandigheid in taalgebruik, zoals schrijfvaardigheid, presentaties, en geavanceerdere taalbegrippen.

Om dit te ondersteunen, is er behoefte aan afstemming en vrijheid voor leerkrachten om het curriculum aan te passen aan de behoeften van leerlingen. Hoewel extra middelen niet direct nodig zijn, zou het werken met Chromebooks nuttig zijn, omdat leerlingen dan minder tijd verliezen aan handmatig schrijven. Daarnaast wordt meer zichtbare taal in het lokaal en de school wenselijk geacht, zoals:

- Woordenschatlijsten per thema.

- Werkwoordschema's, zinsdelen en woordsoorten.
- Spellingsregels.

Knelpunten en uitdagingen

De grootste uitdaging ligt in het verbeteren van het technisch leesniveau en het stimuleren van thuis lezen. Daarnaast is er behoefte aan een structurele en gezamenlijke aanpak binnen de school, zodat het taalonderwijs consistent en effectiever wordt. Docenten zien ook kansen in een betere balans tussen reguliere lessen en het werken aan eindproducten, zodat creatieve uitkomsten meer aandacht krijgen.

Door structurele samenwerking en afstemming, duidelijke lesdoelen, en een versterking van ouderbetrokkenheid kan de school een grote stap zetten naar effectiever en inspirerend taalonderwijs.

Bijlage 10: Interviews

Bijlage 10.1: Interview 1

Wie was voorzitter? Wie was secretaris?

Voorzitter: Jildau

Secretaris: Rianne

Welke kwesties zijn er ter sprake gekomen?

- Hoe weet je of je een beetje goed op weg bent om in februari je LIO te kunnen starten? Hoe krijg je daar een gevoel bij?
- Afgelopen vrijdag lesgegeven in groep 5. In de groep was een meisje die er volledig niks van snapte. Dit was een lastige situatie, want er waren ook kinderen die het wel goed in waren en snel waren. Gevoelsmatig kom je dan niet aan het helpen toe. Hoe geef je dit goed vorm?
- In de kleutergroep op zoek naar het leuk maken van het werken met deze doelgroep. Gevoelsmatig is er te weinig te doen; de taak om te observeren voelt niet voldoende.
- Hoe hoog leg je de lat bij de kinderen in je klas? Wat vraag je van kinderen en hoe weet je dit precies?
- Coach is heel erg gestructureerd en gefocust op de routines en grijpt vaak wat betreft klassenmanagement al in voordat je het zelf hebt opgemerkt. Moet je dit laten gaan en voor nu focussen op de methode en het lesgeven en het klassenmanagement op een lager pitje zetten?
- Hoe ga je om met een leerling en ouders die de keuze willen maken voor een andere school?
- Heel erg zoekende in de niveau verschillen in de klas. Het voelt alsof je niet alle kinderen genoeg aandacht kan geven. Hoe kan je dit aanpakken?

Welke kwestie is gekozen?

De kwestie hoe hoog je de lat kunt leggen bij leerlingen is gekozen. De situatie is toegelicht met het volgende:

Er was een schrijflus. Ze kenden de letter 'e' al. De les was gestructureerd opgebouwd, van voordoen tot de leerlingen die het zelf deden met een voorbeeld en later zelf tussen de lijnen schrijven. Het verschil in wat leerlingen lieten zien liep heel erg uiteen. Tijdens het zelfstandig werken is rondgelopen en er zijn tips gegeven, maar de coach gaf achteraf aan dat de lat best wat hoger mag liggen (en wanneer het niet voldoet de letter uitgummen en opnieuw laten schrijven). Achteraf ontstond twijfel waar die lat dan moet liggen, soms is een letter bijvoorbeeld best netjes geschreven, maar zit het niet tussen de lijntjes.

Vanuit het studieteam zijn de volgende vragen gesteld:

- Heb je jouw doelen en verwachtingen duidelijk uitgelegd aan de leerlingen?
 - o De methode is gevolgd, dit is goed voorgedaan en de stappen zijn goed besproken en herhaald. De bedoeling is dus wel goed duidelijk gemaakt.
- Als het niet helemaal goed gaat, geef je dan bij de leerlingen ook aan wat er moet gebeuren?
 - o In de uitleg niet voorafgaand, maar er is wel gecorrigeerd tussentijds bij individuele leerlingen. Wellicht was het een idee geweest om veel voorkomende
- Was je zelf na het geven van de les tevreden?
 - o Over het algemeen wel tevreden over hoe het ging, de rust die er was, het geven van de uitleg etc. Pas toen ik zag hoe de kinderen schreven, werd opgemerkt dat de verwachting voorafgaand over de schrijfvaardigheid van de leerlingen toch hoger was. Ik weet ook niet wanneer de coach tevreden is over de resultaten en wanneer je tot het punt komt dat je echt gaat uitgummen en opnieuw gaat laten schrijven.
- Heb je het vaker gehad, deze feedback over het hoger leggen van de lat?
 - o Nee, dit was de eerste keer.
- Vind je het lastig om kinderen te corrigeren?
 - o Vooral dat het lastig is om de juiste aanwijzing te geven om het goed te corrigeren en de juiste tips te geven. Uitgummen voelt ook wel een beetje als een soort straf.

Wat was jouw analyse?

Tijdens de schrijfles is het lastig om na te gaan wat nou eigenlijk het eindproduct moet zijn. Wel duidelijk wat je eigen verwachting is van te voren. Hoe hoog leg je daar in de lat? Wanneer is het goed? En wanneer moet het opnieuw. Niet echt concreet geworden na gesprek met de coach wat de verwachtingen zijn bij de schrijfles. Veel herhaling? Of juist mooi?

Welke adviezen/actieplannen heeft de inbrenger gekregen?

- Voorafgaand met de coach bij een volgende schrijfles duidelijk afspraken maken over hoe hoog de lat ligt met betrekking tot het schrijven van de letters. Bij welke foutjes ga je bijvoorbeeld over tot het uitgummen van de volledige letter en bij welke foutjes geef je enkel een tip? En welke tips kun je allemaal geven? Wellicht handig om ook alvast een lijstje te maken met leerlingen die veel moeite hebben met schrijven, zodat je daar iets milder kunt zijn en de verwachtingen naar beneden kunt bijstellen.
- Voordat de les begint je eigen verwachtingen checken bij je coach. Uiteindelijk is het verder ook een proces waarbij je uitzoekt hoe je dit zelf graag doet op een manier die bij je past. Wellicht is het uitgummen niet helemaal jouw stijl en wil je dit anders doen. Dit is niet erg.
- Vooraf hele duidelijke verwachtingen naar de kinderen uitspreken, zodat ze weten waar het uiteindelijke doel ligt en wat de reden is/wanneer een letter uitgegumd wordt en opnieuw geschreven.
- Mijn coach heeft mij een keer helemaal een les voorgedaan nadat het niet soepel verliep. Dit heeft wel heel erg geholpen.

De casusinbrenger heeft het volgende gezegd over de gegeven adviezen:

- Vooraf is het wel een goed idee om de verwachtingen uit te vragen. De focus van die dag lag meer op een andere te geven les, die iets ingewikkelder was. Deze schrijfles bleef er daarom dus een beetje bij. Ik zou nog eens kunnen vragen wat de coach zelf doet, waar haar verwachtingen liggen en hoe zij vervolgens corrigeert.

Wat heb jij van deze bijeenkomst geleerd? Wat was een eye-opener?

Er kan groot verschil zijn in verwachtingen van jezelf en die van de coach. De coach corrigeerde A. door tijdens de les al rond te lopen en leerlingen opnieuw delen in het schrift te laten schrijven. Zelf ervaar ik dit af en toe ook en is het lastig om te bepalen hoe je je eigen verwachtingen tijdens zo'n les kan managen.

Wat ga je daarmee doen?

Idee is om in mijn stage duidelijk met de coach af te spreken wat de verwachtingen voor de dag en per les zijn. Zodat er geen verschillen ontstaan onderling en dat de product -en procesdoelen ook worden gehaald.

Welke theorie kun je daarbij gebruiken? Verwerk de theorie in de uitwerking (koppeling theorie-praktijk)

Met 'verwachtingsmanagement' maken docenten duidelijk aan leerlingen wat ze te doen staat bij de start van de dag of wat de leerlingen af moeten hebben van een les. Als je bij iedere les die je geeft verwachtingen uitspreekt raken de leerlingen hier aan gewend en gaan de leerlingen sneller aan het werk (Vriendelijk orde houden, z.d.). Wellicht geldt dit niet alleen in de klas, maar in de omschreven situatie ook tussen de coach en stagiair. Wat verwacht de coach in deze situaties van jou? Wat voor invloed wil je zelf hebben? Het is dan ook goed om te bespreken met de coach hoe ze jou ziet en wat ze verwacht en of ze het fijn vindt dat je ingrijpt.

Bijlage 10.2: Intervisie 2

Wie was voorzitter? Wie was secretaris?

Voorzitter: Annemarie

Secretaris: Rianne

Welke kwesties zijn er ter sprake gekomen?

- In mijn stageklas zit een jongen die het moeilijk heeft met zichzelf en zijn omgeving. Hij verstoort de les enorm en vindt autoriteit lastig. Hij wordt vaak buiten het lokaal gezet en/of zijn ouders worden gebeld n.a.v. agressief gedrag richting leerkrachten. Wat communiceer je hierover richting de andere kinderen van de klas?
- Ik heb er moeite mee om tijd te vragen voor opdrachten op school, zoals het onderzoek. Er wordt altijd al veel aandacht aan mij besteed in lesbespreking, dus het voelt dan veel om als extra te vragen.
- Op mijn stageadres wordt weinig instructie gegeven door de dag heen, wanneer er wel instructie is het heel bondig en niet volgens de stappen van dim/igdi. Welk pad kan ik het beste kiezen/aansluiten of meer richting model?
- Op stage loop ik er regelmatig tegenaan dat ik meer informatie en feedback verlang van mijn coach. Dit blijft echter summier omdat ze de lessen wel goed vindt. Zelf wil ik echter zoveel mogelijk van haar kennis opnemen.
- Ik vind het lastig bij verlengde instructie om goed overzicht over de klas te houden.
- Er is een meisje in mijn klas die Oekraïens spreekt en wel Nederlands verstaat, maar met opdrachten doet ze gewoon niks. Coach geeft aan gewoon streng te moeten zijn, maar ik wil ook niet steeds boos worden.
- Hoe ga je om met een leerling en haar ouders die drie weken niet op school zijn geweest en geen respect tonen bij het aangaan van een gesprek? Ga je dat gesprek überhaupt aan, en op welke manier?
- Er zit een jongetje in de groep die, op het moment dat hij iets niet wil, agressief wordt (de boel op stellen zetten, tafels omtrappen etc.). Hoe ga je hiermee om?
- Er zit een jongetje in mijn klas die niet doet wat je zegt, in zijn eigen wereld, zit, uitdaagt, tegendraads gedrag laat zien. Mijn coach heeft veel moeite met hem; heeft nu de aanpak om deze jongen te negeren. Dit is niet passend bij mijn eigen visie, een kind negeren. Ga ik hierin mee?

Welke kwestie is gekozen?

De volgende kwestie is gekozen, omdat er meerdere mensen uit het studieteam een soortgelijke casus hadden en hierin het grootste overlappende deel naar voren kwam :

- In mijn stageklas zit een jongen die het moeilijk heeft met zichzelf en zijn omgeving. Hij verstoort de les enorm en vindt autoriteit lastig. Hij wordt vaak buiten het lokaal gezet en/of zijn ouders worden gebeld n.a.v. agressief gedrag richting leerkrachten. Wat communiceer je hierover richting de andere kinderen van de klas?

Wat was jouw analyse?

De groep heeft eerst individueel een analyse geschreven, vervolgens is dit gedeeld. Een overlappende analyse (waarin ook mijn deel is verwerkt) is als volgt:

Het centrale punt in deze situatie is dat er bij een leerling sprake is van agressief gedrag richting de leerkracht, wat door de school wordt gezien als onacceptabel. De leerling wordt daarom soms naar huis gestuurd of naar een andere groep geplaatst, zonder verdere uitleg aan de eigen klas. Ouders en school merken echter dat deze aanpak het gewenste effect niet bereikt, en er wordt geen structurele communicatie gevoerd met de klas over het gedrag en de aanpak. Er is ook nog geen duidelijk inzicht in de triggers van het agressieve gedrag, hoewel er vermoedens zijn dat hij zich verveelt, waardoor de aanpak tot nu toe beperkt blijft.

Welke adviezen/actieplannen heeft de inbrenger gekregen?

De volgende adviezen heeft de inbrenger gekregen:

- Afwachten wat de deskundigen hierover zeggen en wat vanuit onderzoek naar voren komt. Ik denk dat er veel meer onder zit dan alleen verveling. Het lijkt er ook op dat er misschien wat meer structuur moet komen. Nu mag hij af en toe het één of het ander. Dit geeft wellicht te weinig duidelijkheid. Dit voelt hij ook.
- Ik zou richting de klas communiceren dat deze leerling gedrag laat zien dat niet te accepteren is, en dat dit de reden is dat hij uit de klas wordt gezet. Daarna zou je eventueel met de hele klas nog een gesprek aangaan over wat wel en niet kan in de klas. Wellicht een idee om rots en water te integreren bij dit gedrag. Dus het niet als losse dingen te zien.
- Ik denk dat de school goed moet nadenken over waar de grenzen liggen. Er is een grens dat hij leerkrachten niet mag schoppen en slaan, maar nadat hier een consequentie op volgt doet hij het gewoon weer. Eigenlijk moet er een boodschap/actie komen die echt bij hem binnenkomt.
- Misschien is het wel goed om enigszins te communiceren over wat de reden is dat deze leerling een uitzonderingspositie krijgt.
- Ik denk dat het goed is om de IB'er te betrekken en het gesprek met meerdere mensen te voeren. Hij komt volgend jaar als het goed is namelijk ook weer in een andere groep.

De casusinbrenger geeft aan dat ze nu vooral een band met hem probeert op te bouwen. Tijdens het lesgeven wordt geprobeerd om hem eerst te negeren en vervolgens, wanneer het niet meer lukt in de les, wordt de leerling naar haar coach gestuurd. Ook uit de overweging om zelf tot leren te komen en niet enkel met hem bezig te zijn. De casusinbrenger gaat in eerste instantie goed met de coach overleggen wat de aanpak in het algemeen is; wat doen we binnen het team, welke stappen doorlopen we en wat gaan we wel en niet met kinderen communiceren en waarom wel of niet. Vanuit daar verder kijken.

Wat heb jij van deze bijeenkomst geleerd? Wat was een eye-opener?

Ik heb tot nu toe nog geen leerlingen gehad die dergelijk gedrag vertoonden. Wel van horen zeggen dat het wel eens speelde op een stageschool. Een eye-opener was vooral dat er niet echt een manier was om de leerling datgene te kunnen bieden of naar hem te communiceren waardoor hij stopte met zijn hinderlijke gedrag.

Wat ga je daarmee doen?

Het is handig om deze informatie mee te nemen voor situaties die ik als leerkracht eventueel krijg van vergelijkbare aard. De adviezen zou ik eventueel kunnen gebruiken als een dergelijke situatie zich bij mij voordoet.

Welke theorie kun je daarbij gebruiken? Verwerk de theorie in de uitwerking (koppeling theorie-praktijk)

Bij een agressieve leerling is het belangrijk om grenzen te stellen, het gedrag moet zo snel mogelijk stoppen. In sommige gevallen kunnen de leerlingen dan nog een kans krijgen. Om, om te gaan met agressief gedrag van de leerling is het belangrijk om duidelijk de grenzen aan te geven. Wat voor gedrag liet de leerling zien? Hoe komt dit op jou over? Hierna bekijken of het gedrag stopt. Daarna stel je de leerling voor een keuze? Kijken of het gedrag stopt, stop het niet? Dan dienen er consequenties te volgen (School en veiligheid, 2020).

Bijlage 10.3: Intervisie 3

Wie was voorzitter? Wie was secretaris?

Voorzitter: Thomas

Secretaris: Rianne

Welke kwesties zijn er ter sprake gekomen?

- Een leerling in de klas slaat iedereen wanneer het haar niet aanstaat. Aanspreken lijkt niet te werken. Wat ga je hiermee doen?
- Hoe krijg je het echt stil in de klas? Wat voor manieren heb je hiervoor?
- Ik vind het lastig om in een grote groep te differentiëren. Hoe pak je dit aan?
- Wat doe je wanneer leerlingen gekke plaatjes opzoeken of spelletjes spelen op hun chromebook?
- Wat doe je als de klas een loopje met je neemt?
- Er zit een jongetje in de klas die het meest en beste luistert naar degene die het meest voor de klas staat. Hoe ga ik hiermee om?
- Mijn coach helpt nog mee in het klassenmanagement door kinderen aan te spreken of met vingers te knippen. Laat ik dit gaan of moet ik hier iets mee?
- Wanneer een kind een heel verkeerd antwoord geeft en je ontdekt dat hij of zij niks heeft begrepen. Ga je hier dan in de groep op in en nogmaals uitleggen, of doe je dit op een andere manier?
- Ik heb een leerling die afwezig is tijdens de les en de les actief verstoord met gekke bekken trekken. Wat moet ik hiermee?

Welke kwestie is gekozen?

De kwestie hoe je er echt voor zorgt dat het stil is in de klas, is gekozen. De situatie is toegelicht met het volgende:

Tijdens een leesles gaan leerlingen zelfstandig werken in het werkboek. Als leerkracht wil je graag dat ze zelf werken en stil zijn. Er ontstaat vaak toch wat geroezemoes. Er ontstaat dan twijfel of je er iets mee moet: is dit hoe dit normaal gesproken ook gaat en is het oké? Of moet je op zo'n punt ingrijpen? In de casus is ervoor gekozen om de klas toe te spreken en opnieuw de verwachting uit te spreken dat het stil moet zijn. Het vervolg is weer met geroezemoes. Ook bij het starten van de les is het lastig om het goed stil te krijgen. De coach heeft niet een bepaalde methode, doet eigenlijk wat in haar opkomt. Begint vaak met praten en dan wordt het vanzelf stil. Op een bijeenkomst zijn verschillende manieren aan de orde gekomen om het stil te krijgen. Dit heeft wel geïnspireerd om een bepaalde manier in te voeren. Bij deze casus gaan we in op het stil krijgen vanaf het begin van een les.

Vanuit het studieteam zijn de volgende vragen gesteld. De casusinbrenger heeft hier antwoord op gegeven.

- Gebruik jij zelf je stem ook op verschillende manieren? Hard afwisselen met zacht?
 - Ik probeer het wel, maar het is altijd wel een beetje zoeken en afwegen wanneer je wat doet. De coach zei rust en kalmte gaat je redden, kinderen nemen dit van je over.
- Heeft jouw coach ook regels? Dat ze dingen benoemd?
 - Zij begint meestal te praten en daar reageert de klas heel goed op door stil te zijn. Soms verheft ze ook wel echt meer haar stem als het geluid wat harder is.
- Zou je het fijn vinden om een stilteteken te gebruiken? Heb je een voorkeur?
 - Wanneer ik zelf een klas zou hebben zou ik het wel fijn vinden.
- Wat houdt je tegen om dat nu niet te doen, zo'n stilteteken?
 - Ik wil de routines en wat gebruikelijk is graag aanhouden.
- Sta jij voor je eigen gevoel zelfverzekerd voor de klas?
 - Ja, voor mijn eigen gevoel wel.

- Spreekt de leerkracht ondertussen kinderen ook aan wanneer ze begint met de les en kinderen nog doorpraten?
 - Heel af en toe wel, maar het is gewoon minder stil bij mij in de klas dan wanneer de echte leerkracht lesgeeft.
- Wacht je ook echt tot het volledig stil is voordat je de les start?
 - Voor mijn gevoel wel, maar wie weet niet altijd. Soms wil je ook gewoon snel je les starten.

Wat was jouw analyse?

Alle leden binnen het studieteam hebben tijdens deze intervisie een eigen analyse van de situatie gegeven. Alles met elkaar gecombineerd komen we op het volgende:

De manier om de klas stil te krijgen die de coach gebruikt, werkt voor jou minder en past niet goed bij jou. Daardoor werkt het wellicht minder. Als ervaren leerkracht doe je veel dingen per moment op gevoel. Hier hangen niet altijd hele duidelijke regels aan. Als stagiaire lukt dit nog niet op ervaring, waardoor je meer behoefte hebt aan duidelijkheid en regeltjes.

Welke adviezen/actieplannen heeft de inbrenger gekregen?

De adviezen vanuit het studieteam zijn als volgt:

De casusinbrenger heeft het volgende gezegd over de gegeven adviezen:

- Ik zou eerst voor jezelf bedenken wat er bij je past. Mocht dit een stilteteken zijn, voer die dan in. Leg van te voren wel goed uit wat je gaat doen.
- Ik heb op stage naast de time-timer een stoplicht. Als het stoplicht op het bord op rood staat, zorgt dit er snel voor dat ze weer stil worden. Dit is namelijk de afspraak.
- Je kunt er in het begin ook een leuk spelletje van maken; ritme afklappen, of 'als je mij hoort doe je je handen op je hoofd...'
- Maak er een wedstrijdje van: ik ga langzaam aftellen van 5 naar 0, als ik bij 0 ben zit je stil op je stoel en is je tafel opgeruimd. Eens kijken of het gaat lukken.
- Aan de start van de les checken of iedereen alles op tafel heeft door het ze omhoog te laten houden.
- Je kunt ook goed rustige muziek opzetten tijdens het werken of bij binnenkomst.
- Wat je ook bedenkt, handhaaf dat wel. Wees consequent.

De casusinbrenger heeft nu prioriteit gelegd bij een vorm die meer bij haar past. Ze gaat goed na denken over een stilteteken en heeft inspiratie opgedaan door de voorbeelden die zijn gegeven.

Wat heb jij van deze bijeenkomst geleerd? Wat was een eye-opener?

Ik denk dat elke student die op dit moment op de opleiding zit nog wel/wel eens moeite heeft met het houden van orde, hoe je leerlingen stil krijgt en hoe je leerlingen stil houdt. Ik heb tijdens deze intervisie meerdere manieren gehoord hoe je een klas stil zou kunnen krijgen. Zelf heb ik tot nu toe maar drie manieren (van drie verschillende coaches) gezien.

Wat ga je daarmee doen?

Mocht ik in situaties terecht komen waarbij ik niet weet hoe ik de orde in de klas moet houden kan ik terug gaan naar deze intervisie en de tips van de medestudenten gebruiken. Ik kan de manieren om de klas stil te krijgen gebruiken tijdens mijn les, overgang of afsluiting.

Welke theorie kun je daarbij gebruiken? Verwerk de theorie in de uitwerking (koppeling theorie-praktijk)

Orde houden is één van de grootste uitdagingen voor een leraar. Zeker als je net begint voor de klas kun je wel wat tips gebruiken. Maar ook meer ervaren leraren worstelen er soms mee (Leraar 24, 2021). Belangrijk is om bij wisselmomenten duidelijk te zijn wat je van de leerlingen verwacht, een goede band met leerlingen en kleine misstappen direct corrigeren.

Bijlage 10.4: Intervisie 4

Wie was voorzitter? Wie was secretaris?

Voorzitter:

Secretaris:

Welke kwesties zijn er ter sprake gekomen?

- Er is een leerling, die, wanneer hij iets moeilijk vindt volledig dichtklapt en er niks meer uit komt. Hij gaat liggen op tafel en doet verder niks meer.
- Wanneer is het punt dat je doorgaat met je les wanneer een leerling huilt; tot in hoeverre ben je empathisch of kies je er op een gegeven moment voor om er geen aandacht aan te besteden en door te gaan met je les?
- Een leerling maakt steeds geluidjes. Bij corrigeren stopt hij even en gaat vervolgens door. Dit is lastig op te lossen. Hoe doe je dit?
- Er zit een buitenlands meisje in de klas die wel Nederlands verstaat, maar zodra ze bezig moet met een opdracht gebeurt er niks.
- Mijn stageklas bestaat uit 32 kleuters. Afgelopen week begeleide ik een taak, maar het is bijna onmogelijk om alle leerlingen te blijven zien. Hoe doe je dit?
- Vanuit de opleiding wordt bewegend leren heel erg aangeprezen, maar binnen de visie van de school wordt dit niet onderschreven. Hoe ga ik hiermee om?
- Hoe overleef je straks je eerste jaar voor de klas? Waar leg je de focus en waar juist niet?
- Mijn coach is volledig van zelfstandige verwerking; voor jezelf, alleen en stil. Wanneer je hier zelf niet achter staat is het lastig om ervoor te kiezen om wel samenwerkend te leren toe te passen?
- Er zit een kind in de klas die met een stok gooide en iemand pijn deed. Aanspreken lijkt niet binnen te komen; empathisch vermogen mist. Wat doe je hiermee?
- Er is een jongetje in de klas die thuis niet luistert; dus ook niet in de klas. Wat doe je daarmee, wanneer een leerling thuis geen regels meekrijgt?

Welke kwestie is gekozen?

De kwestie is gekozen dat vanuit de opleiding bewegend leren heel erg wordt aangeprezen, maar binnen de visie van de school wordt dit niet onderschreven. Hoe ga ik hiermee om?

De situatie is toegelicht met het volgende:

- De school heeft gekozen voor HPS (High Performance Schools). Dit is een visie die zich volledig richt op routines en regels. Hier valt bewegend leren niet onder, dit wordt niet onderschreven. De casusinbrenger vindt het altijd fijn om bij binnenkomst even een energizer te doen. Dit bevalt erg goed. Vanuit de visie van HPS is het een uitgangspunt om vooral het werkgeheugen niet vol te laten lopen en dit nog goed te kunnen gebruiken bij het leren. Bij bewegend leren is er groot risico op het opdoen van teleurstelling, waarmee je dus het werkgeheugen belast.

Vanuit het studieteam zijn de volgende vragen gesteld. De casusinbrenger heeft hier antwoord op gegeven. Deze zijn hieronder uitgewerkt.

- Dat HPS, wat is dat precies?
 - Alles wordt op basis van wetenschappelijke literatuur toegepast. De schooldag bestaat best wel veel uit zitten en aan de slag.
- Hoe bevalt het leerlingen zelf?
 - Vooral leerlingen die normaal gesproken heel erg druk zijn, werkt het heel goed. Er is veel focus bij HPS op regels en routines; hier hebben deze leerlingen veel baat bij.
- Hoe was het voor het moment dat HPS werd ingevoerd?

- Er was toen veel meer onrust. Nu worden alle instructies hetzelfde aangeboden en zijn er in elke groep dezelfde regels en routines. De grijze gebieden gaan nu een beetje weg, het is heel duidelijk.
- Mocht je jouw opdracht van BISO wel uitvoeren, als het strookt met de visie?
 - Ja het mag wel, maar het mag er dan maximaal 1 zijn per dag en niet langer dan 2-3 minuten zijn.
- Vind je dat deze manier van werken bij je past?
 - De regels en routines zijn heel erg fijn. Misschien leg ik het ook extremer uit dan dat het is. Maar er zijn dus ook dingen waar ik, net als nu, wel tegenaan loop.
- Zie je zelf effect van bewegend leren in jouw klas wanneer je het toepast?
 - Als het een nieuwe energizer is, dan merk je wel veel onrust. Daar worden ze ook wel drukker van. Doe je iets wat bekend is, dan heeft het wel effect en zijn de leerlingen geconcentreerder. Bij korte energizers gaat het ook beter.

Wat was jouw analyse?

Alle leden binnen het studieteam hebben tijdens deze intervisie een eigen analyse van de situatie gegeven. Alles met elkaar gecombineerd komen we op het volgende:

De school werkt met HPS, een aanpak die draait om vaste regels en rust in de klas. Dit helpt leerlingen om beter te focussen. De casusinbrenger doet graag energizers, maar dat past niet helemaal bij de HPS-werkwijze. Het kan wel, maar wel binnen hele duidelijke kaders om het werkgeheugen niet te belasten. Dit is teleurstellend.

Welke adviezen/actieplannen heeft de inbrenger gekregen?

De adviezen vanuit het studieteam zijn als volgt:

- Wellicht is het een idee om een samenstelling te maken van energizers die wel binnen de kaders vallen, zodat je daarin wel kunt variëren.
- Ik zou meer richten op bewegen in de school; wie weet kun jij je enthousiasme voor bewegend leren in de pauze uitvoeren.
- Ik zou voor jezelf heel duidelijk uitzoeken wat je eigen visie is en wat bij je past.
- Wellicht is het een idee dat je met je coach overlegt hoe je dit wilt gaan aanpakken, zodat je eigen visie en passie voor bewegend leren wel tot uiting kan komen.

De casusinbrenger heeft het volgende gezegd over de gegeven adviezen:

- De casusinbrenger gaat alle adviezen meenemen. Vooral ook overleggen met de coach of het mogelijk is om een energizer ook een vast onderdeel van de routine te maken, zodat het wel mogelijk blijft om het uit te voeren, maar je ook niet ingaat tegen de overkoepelende visie.

Wat heb jij van deze bijeenkomst geleerd? Wat was een eye-opener?

Dat er ook echt tegenstanders en tegenargumenten zijn voor het bewegend leren. En een totaal andere visie van de school dan ik eigenlijk gewend ben. Het hele verhaal uit deze casus vond ik ook wel bizar om zo mee te krijgen. Een andere gedachte zet je tot nadenken en ook om te bepalen of iets bij je past.

Wat ga je daarmee doen?

Ik heb het idee dat deze onderwijsvisie heel ver van mij af staat en ook niet bij mij past. Ik wil kijken naar de mogelijkheid om tijdens de LIO-stage een dag(deel) naar de school van de casus inbrenger te gaan. Op deze manier krijg ik misschien een beter beeld bij wat ik heb gehoord.

Welke theorie kun je daarbij gebruiken? Verwerk de theorie in de uitwerking (koppeling theorie-praktijk)

Een duidelijke visie helpt de betrokkenen te begrijpen wat de school wil bereiken en op welke manier dit wordt nagestreefd. Volgens Fullan (2007) is een gedeelde visie cruciaal voor onderwijsontwikkeling en het creëren van samenhang in het team. Het versterkt daarbij ook het

eigenaarschap en verantwoordelijkheid bij de leerkrachten. Zoals bij de vorige vraag genoemd staat deze visie erg ver van mij af en weet ik niet of ik daar de verantwoordelijkheid voor wil dragen. Ik ben eerder opzoek naar een school waar bewegend leren en energizers wel op de agenda van een schooldag/week staan.

Bijlage 11: Visie op onderwijs

In dit hoofdstuk staan mijn missie en visie op onderwijs beschreven. De naam voor mijn school zou zijn, basisschool GROEI. De missie is:

Het beste uit kinderen halen door aan te sluiten op de interesses en talenten van de leerlingen. Dit doen we door het onderwijs aan te passen op de wensen van de leerlingen zodat leerlingen goed voorbereid worden op de toekomst met de daarbij behorende kennis en (sociale) vaardigheden.

Basisschool GROEI wil ervoor zorgen dat leerlingen zich op allerlei vlakken kunnen ontwikkelen. Dit betekent op cognitief, sociaal, fysiek en emotioneel vlak. Maar ook waar aandacht wordt gegeven aan creativiteit en cultuur. Ik ben er van overtuigd dat leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen als ze zich thuis voelen in een veilige en sfeervolle leeromgeving. Alle leerkrachten die in dienst zijn zullen zich moeten richten op een goede relatie met de leerlingen. Elke leerling moet zich gezien en gehoord voelen. Kortom, er moet interesse zijn in de leerlingen. Het welzijn en de ontwikkeling van het kind is een van de hoogste prioriteiten. Om de interesse van de leerlingen te behouden zorgt de school voor betekenisvol en betrokken onderwijs, wat zowel goed is voor de leerling als de leerkracht. Dit alles doen we volgens de drie basisbehoeften: relatie, competentie en autonomie. De relatie (anderen waarderen mij en willen met mij omgaan) spreekt voor zich, er is dan ook veel aandacht voor de sfeer in de school en de relatie tussen leerlingen onderling, met de leerkracht en met de ouders. Kinderen moeten het gevoel hebben dat ze iets kunnen. We geven ze zelfvertrouwen waardoor het geloof in eigen kunnen toeneemt. Daarnaast kunnen leerlingen veel zelf, maar niet altijd alleen (autonomie). Als hierin in voldoende mate wordt voldaan is er welbevinden, motivatie en inzet in leren volgens Stevens (2004). De ontwikkeling van een kind hangt sterk af van de sfeer die er op school en in de klas is. Op basisschool GROEI is er dan ook veel aandacht voor een goed pedagogisch klimaat. Hierbij horen bijvoorbeeld onderling respect, zelfvertrouwen, duidelijke omgangsregels en structuur. Er wordt gezorgd voor een uitdagende leeromgeving en we stimuleren zelfstandigheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Deze aspecten zijn volgens Bos (2003) belangrijk bij het creëren van een goed pedagogisch klimaat.

Mijn rol als leerkracht is om ervoor te zorgen dat er een veilige leeromgeving is. Dit doe ik door onder andere bij de deur te staan als leerlingen binnen komen en elke leerling te begroeten. Zo heb ik alle leerlingen gezien voor ze binnen komen. Op deze manier weet ik hoe de leerlingen zich voelen en wat ik deze dag van ze kan verwachten. Naast de relatie met de leerling zorg ik als leerkracht in de klas voor het handhaven van de orde door in te grijpen als het nodig is, bij gepest direct in te grijpen en de verwachtingen uit te spreken richting leerlingen.

Als de eerder genoemde basisbehoeften op orde zijn komt het kind tot leren. De leerkrachten bieden hun kennis aan, aan de leerlingen. Kennisontwikkeling is een interactief en dynamisch proces. Leerlingen worden actief betrokken bij hun leerervaring. Leerlingen worden gestimuleerd om zelf onderzoek te doen, samen te werken en hun inzichten te delen. Er wordt niet alleen kennis ontvangen maar ook opgebouwd. De kennis die de leerlingen vergaren helpt ze in hun dagelijkse leven. Om tot het maximale leerpotentieel te komen is het belangrijk dat de leerling wordt ondersteund door de leerkracht. In de lessen wordt kennis overgedragen die net buiten de comfortzone van de leerlingen ligt. Dit sluit aan bij de theorie van Lev Vygotsky, die rept over de 'zone van naaste ontwikkeling'. Het kind krijgt hierbij alleen hulp wanneer nodig. Er wordt dan ook gesproken van 'scaffolding' (Alkema et al., 2022). In de huidige maatschappij kunnen we ook niet meer zonder digitale leermiddelen. Deze ondersteunen het proces met interactieve lessen en projecten die aansluiten bij de interesses van leerlingen.

Om kennis over te dragen op de kinderen is het belangrijk om van leerlingen te weten wat ze al kunnen. Ik noteer tijdens mijn stage regelmatig wat de leerlingen bij mij in de groep al

kunnen wat aangeboden is. Omdat je bij 'scaffolding' balanceert op het randje van kunnen en niet-kunnen en dit een hele uitdaging is, is het belangrijk om van elke leerling exact te weten op welk niveau de leerling zich bevindt. Daarnaast draait het om interactie met anderen en moet ik de stof aanbieden welke past bij de leerling.

Elke leerling moet op zijn/haar eigen niveau kunnen leren. Hierbij gaat het erom dat er passend onderwijs wordt aangeboden. De hoofdvraag is 'wat heeft dat kind nodig?' Op deze manier krijgt het kind de kennis aangeboden die het nodig heeft. Kan het de vaardigheden ontwikkelen die nodig zijn voor in het vervolg van zijn (school)carrière. Of dit nu binnen de 'eigen' school is of dat het kind beter past op een andere school. Vooraf gaat er uiteraard wel een traject aan vooraf en samenwerking met verschillende instanties. Met het uiteindelijke doel om de leerling goed weg te kunnen zetten in de maatschappij. Om in de samenleving te kunnen functioneren dient men ook te beschikken over sociale vaardigheden. Ik vind het dan ook belangrijk dat er samenwerking is tussen leerlingen. Dat leerlingen leren samen te werken, maar op deze manier kunnen ze ook leren van elkaar. Sterker nog, kinderen horen te leren van elkaar, kinderen kunnen gedachten en ideeën delen. Daarom zijn er veel wisselingen in activiteiten. De school biedt beweegactiviteiten, zelfstandig werk, groepswerk en spelvarianten aan.

Het is belangrijk om de individuele vraag of behoefte van de leerling te volgen. Ik denk dat je alleen op deze manier de leerling echt goed kan helpen. Als leerkracht vind ik het dan ook belangrijk dat je goed kijkt naar de leerling. Waar heeft de leerling behoefte aan? Waar is het kind goed in? Wat vindt het kind leuk? Dit hoeft je als leerkracht niet alleen te doen en kan met hulp van verschillende organisaties. Ik zal dan ook niet schromen om advies te vragen van bijvoorbeeld een onderwijsassistent, een andere leerkracht of een intern begeleider.

Basisschool GROEI kiest voor een thematisch aanbod voor de leerlingen. Dit zorgt onder andere voor meer interesse van de leerlingen omdat het past bij hun leefwereld. Daarnaast beschikken de lokalen over verschillende hoeken die betekenisvol zijn ingedeeld, met daarbij de behorende materialen. Deze materialen passen bij de hoek of de activiteit die moet worden uitgevoerd.

Zelf ben ik echt een voorstander van thematisch onderwijs. Voor mijn idee kan het echt een richting op gaan en kan o.a. de woordenschat gemakkelijker worden vergroot. Ook weten de leerlingen wat het thema van een bepaalde periode is. Als leerkracht zal ik, om het thema te laten slagen zelf duidelijk voor ogen moeten hebben waar het eventueel heen gaat en wat ik de leerlingen echt wil leren en meegeven. Ik moet dus goed nadenken over de inrichting van de hoeken en activiteiten. Zonder dat ik daarbij de individuele vraag van leerlingen vergeet. Ook zij hebben inbreng in het thema. Dit maakt het voor de leerlingen nog betekenisvoller als ze zelf o.a. materialen mogen meenemen van huis. Om de leerlingen te blijven uitdagen vind ik het belangrijk om de leerlingen te onderwerpen aan verschillende leervormen. Als leerkracht ben je steeds aan het analyseren. Wat is je doelstelling? Hoe ga je de leerinhoud overbrengen, met welke didactische vorm en welke middelen gebruik je hiervoor?

Op basisschool GROEI vinden we bewegen erg belangrijk. Kinderen bewegen steeds minder en ook steeds minder goed. Er is overtuigend wetenschappelijk bewijs dat voldoende bewegen positieve effecten heeft op de lichamelijke gezondheid van kinderen en jongeren (Biddle, S.J., 2019). Bewegen heeft een positief effect op de cognitie bij kinderen. Het zorgt voor een directe verbetering van het concentratievermogen. Daarnaast zorgt het ook voor een positieve invloed op de sociaal-emotionele ontwikkeling. Mijn idee is dan ook om verplicht minimaal 60 minuten van de dag te besteden aan pauzes en buitenlessen, bewegend leren en energizers. Naast het bewegen is er ook aandacht voor een echt gezonde leefstijl. Basisschool GROEI is dan ook een Gezonde School. Het zorgt voor een betere verbinding tussen leerlingen/studenten, medewerkers en ouders. Een gezonde leefstijl leidt tot betere leerprestaties, het pedagogisch klimaat verbetert en het is duidelijk wat de visie van de school op gezondheid is (Gezonde School, z.d.)

Als leerkracht geef ik het goede voorbeeld bij de Gezonde School. Ik zorg zelf dat ik gezond eten mee heb. Zodat de leerlingen ook zien dat het niet alleen geldt voor de leerlingen, maar dat de leerkracht ook mee doet. Ditzelfde geldt voor de buitenlessen, bewegend leren en energizers. Ik wil elke dag minimaal één van deze activiteiten geven. Niet alleen omdat het een bewezen positief effect heeft, maar ook omdat het bij mij als persoon past en aansluit op mijn visie dat kinderen in de huidige tijd veel te weinig bewegen.

De basisschool is een onderdeel van de samenleving. En op deze manier zal mijn school de kinderen zo goed mogelijk proberen voor te bereiden op de samenleving en op hun toekomst.

Het logo van basisschool GROEI, passend bij de visie is een groeiende boom. Het idee erachter is dat een boom op een natuurlijke, organische manier groeit. Dit past bij de visie die benadrukt dat het geven van tijd en de nodige zorg zal zorgen voor uiteindelijke groei. De boom staat voor het proces, elke leerling groeit net als een tak of een blad op zijn of haar eigen tempo. Elke fase die de leerling doormaakt is waardevol en draagt bij aan de basis die de leerlingen nodig zijn voor hun verdere (school) carrière.

Een groot gedeelte van mijn visie bevindt zich in het gebied van ervaringsgericht onderwijs (EGO). Hierbij staat betrokkenheid van het kind centraal. Het welbevinden van leerlingen groeit wanneer de leeromgeving voldoet aan basisbehoeften, zoals veiligheid, acceptatie en waardering. Een hoog welbevinden zorgt ervoor dat een kind zich cognitief en emotioneel kan ontwikkelen. Ook werkt de school, met name bij de kleuters, met verschillende hoeken (bouwhoek, poppenhoek, herfsthoek etc.). Daarnaast is er een overeenkomst tussen de aanpassing aan het niveau, aansluiten op de werkelijkheid en verschillende activiteiten (Onderwijsconsument, 2021). Naast de overeenkomsten tussen mijn visie en die van EGO zijn er ook een aantal overeenkomsten met het unitonderwijs. Het onderwijs is hier vooral maatwerk waardoor de leerling meer op eigen niveau de vakken volgt, het onderwijs wordt aangeboden aan de hand van thema's (Unitonderwijs Nederland, z.d.). Uit onderzoek blijkt daarnaast dat er betere resultaten in betrokkenheid, werkhouding en welzijn zijn bij unitonderwijs (CAOP, 2019)

Ik denk zelf dat het belangrijk is dat ik straks een school uitzoek die bij mij past. Een school waar ik mij op mijn plek voel en de visie van de school kan uitdragen naar leerlingen en ouders/verzorgers. De input die ik gekregen heb vanuit de colleges en presentaties hebben mij al een redelijk beeld gegeven van de type scholen waar ik wel/niet zou willen werken. Om dit verder te onderzoeken ga ik mijn LIO-stage op een Dalton school doen. Van de presentaties die ik heb gekregen sprak deze visie mij ook aan. Dit strookt niet echt met de visie die ik hier heb opgeschreven of hoe ik er nu over denk. Maar het is in dit korte jaar van de opleiding goed om verschillende onderwijsmethodes te onderzoeken om te zien wat bij mij past.

Bijlage 12: Lesvoorbereidingsformulier (les muziek)

Verkorte lesmatrix volgens het Interactieve Gedifferentieerde Directe Instructiemodel (IGDI), voorbereiding les of leeractiviteit in te vullen door de student.

Feedback formulier (laatste kolom) in te vullen door de coach/oplis/werk[plek]begeleider

Gegevens student		Gegevens Basisschool	
Datum	06-01-2024	Naam school:	SWS Oostermoer
Naam:	Thomas Zylstra	Plaats:	Gieterveen
Studentnummer:	271593	Coach:	Geja Rosing
Periode:	Periode 2	Groep:	1-2
Klas:	V2D	Aantal leerlingen:	32
Werkplekopdracht:			

Vorbereiding		Feedback Coach
Lesdoel(en) SMART omschrijven -Procesdoel -Productdoel	Doel: Aan het eind van de les kennen de leerlingen tegenstellingen in de muziek en kunnen ze dit zelf tegenstellingen uitbeelden met hun lichaam.	
Persoonlijke doel(en) SMART omschrijven - aandachtspunten voor feedback	Ik wil tijdens mijn les, wanneer nodig, leerlingen aanspreken op de luisterhouding (oren open, ogen open en kijkend naar de meester, mond op slot en handen op je schoot). Eventuele sancties: waarschuwen, verplaatsen Ik wil tijdens de les tempo houden in de les. Dit wil ik doen door mijn normale 'volwassen' stem te gebruiken, maar dit wel te doen op het niveau van de leerlingen.	
Organisatie -hulpmiddelen -instructie - werkvorm	Hulpmiddelen: instrumenten, eigen lichaam Organisatievorm: kring	

IGDI	Tijd	I	II -III	IV – V	Feedback Coach
① Start van de les - les/leerdoel - beginsituatie - terugblik (fase 1) - oriëntatie (fase 2)	3 min	Doel: Aan het eind van de les kennen de leerlingen tegenstellingen in de muziek en kunnen ze dit zelf tegenstellingen uitbeelden met hun lichaam. Opwarmer: - De leerlingen doen na wat ik als leerkracht doe. - Met mijn handen speel ik verschillende melodieën/verschillen in volume. Beginsituatie (voorkennis ophalen): - Waar denk je allemaal aan bij muziek? - Kan je ook met je eigen lichaam muziek/geluid maken?			
② Uitleg (fase 3) - leerstof aanbidding in kleine stapjes - concrete voorbeelden - hardop denken - uitleg - demonstratie	3 min	Doel: Aan het eind van de les kennen de leerlingen tegenstellingen in de muziek en kunnen ze dit zelf tegenstellingen uitbeelden met hun lichaam. Instructie concept: - Tegenstellingen zijn twee benamingen die precies het omgekeerde van elkaar zijn. Instructie vaardigheid: - Je kijkt goed naar mij. - Je luistert naar het geluid dat ik maak. - Je denkt na over geluid 1 en geluid 2. Je vergelijkt dit met elkaar Dat gaan we vandaag oefenen. Door goed te luisteren hoor je steeds verschillen.			
Begeleid inoefenen (fase 4)	15 min	Begeleide inoefening:			Spannend en ontspannend: https://www.youtube.com/watch?v=AtGTot98UAo https://www.youtube.com/watch?v=imLQUXjxGuk

Zelfstandige verwerking (fase 5a/5b) - basisstof - herhalingsstof - verrijkingstof servicerondjes		IK (2x) -> Ik klap met mijn handen meerdere keren. De leerlingen luisteren alleen. Ik klap eerst hard (veel geluid) en daarna zacht (weinig geluid). Ik spreek de vaardigheid nog een keer uit. Hierna doe ik weer twee anderen (snel en langzaam). Ook dit doe ik met mijn handen. Ik leg de vaardigheid weer uit. WIJ (max 4x) -> Samen met de leerlingen gaan we dit nu doen. Ik klap en de leerlingen doen mij na tot ik ook stop. Ik vraag aan de leerlingen wat het tegenovergestelde zou zijn? Hoe kunnen we dat geluid maken? JULLIE -> De leerlingen raden de tegenstellingen van de filmpjes (spannend – ontspannend/relax) en (alleen – samen) en (stijgend en dalend) JIJ -> Ik speel op de instrument een aantal tegenstellingen. Ik laat de leerlingen meeklappen, raden welke benaming het is en wat de tegenstelling is. (als variatie de kinderen laten spelen op het instrument)			Alleen (solo) en samen (orkest): https://www.youtube.com/watch?v=0sZP38vyRQI&list=PLpb0mdVsIliP-flikQW6j3Rlv8C8xWKrn&index=4 https://www.youtube.com/watch?v=Ux2SYiBtrLM&list=RDEMBbz85RG7oYV6iELaLu4jTg&index=4 Stijgend en dalend: https://www.youtube.com/watch?v=XI4oH1KeGXw https://www.youtube.com/watch?v=Hv4q06Viikk (starten bij 7 seconden)
		Zelfstandige verwerking (fase 5a)	Korte instructie (fase 5a/b)	Verlengde instructie (fase 5b)	
			Zelfstandige verwerking	Zelfstandige verwerking	
③Evaluatie (fase 6) - leerdoelen - lesverloop/ processen - terug- en vooruitblik	2 min	Afsluiting: - Welke variaties/tegenstellingen in de muziek ken je nog? - Hoe zou jij met je lichaam tegenstellingen uitbeelden?			
Afsluiting/ lesovergang (fase 7)	5 min	Na de les gaan de door naar een taak. Ik begeleid de overgang.			

Evaluatie	Door de student	Door de coach
Korte beschrijving bij de drie lesfasen Interpretatie van sterke en verbeter punten - Wat ging goed; waardoor ging het goed - Wat was nog moeilijk; oorzaken beschrijven		
Alternatieven/ conclusie - Wat betekent dat voor de volgende les? - Theorieverwijzing - Indicatoren		
Evaluatie op de les/leerdoelen uit de voorbereiding - Heb je de lesdoelen behaald? Ja/nee en waarom wel/niet? - Heb je de persoonlijke leerdoelen behaald? Ja/nee en waarom wel/niet?		
Feedback:		

Bijlage 13: Feedback lesovergang

- leuker boek
- goede afspraken gemaakt van tevoren (gedrag + wat doe ik na mijn vertelling)
 - voorkennis — binnenkomer?
 - bep. woorden bespreken
v/h boek - versieren (kun je ook zelf doen) met klein boompje → wat doe ik.
 - voorwerp laten zien en bespreken (dennetak, bal (groot klein))
 - woorden bedenken bijv. over de sneeuw
 - goede stemverschillen → kan nog nadrukkelijker.
(grote beer → donkere kleine beer → hoog stemme)
 - Je kunt hier en daar nog meer nadrukken leggen!
 - goede vragen
- ↓
- zie je hoe belangrijk het is om kritisch te leven luisteren.

Overgang → werkhervorden
ging goed

- leg het stil wanneer het te rumoerig wordt